Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ.
...РЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

...ай 1921 оной ... 21-һээ гарана | № 277 (16800) | 1984 оной декабриин 2, воскресени | Сэн 3 мүнгэн.

АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ ХӨӨРЭНЭ

«ЕХЭ БЕТОНОЙ» ТҮЛӨӨ

...молой путёвкоор Гусиноозерскын ...бүхэсоюзна габшагай барилгада ...үс станциин түрүүшын ээлжээнэй ...үүдые бодхоолсоһон байнаб. Удан... ...мамайе комсомол-залуушуулай бри... ...үтэлбэрилэгшээр томилоо һэн. Тэ...һээ хойшо арбан жэлэй турша ...илгын шухала участогууд дээрэ ...үүдай манай бригада хүдэлжэ

...эй хоёрдохи ээлжээнэй барилгын ... бидэнэр станциин түб корпус ...о эхилбэ гээшэбди. Энэмнай шу... ...ухала объект болонхой. Энэ жэ... ...рэтэр манай бригада хоёр энер... ... тодхогдохо һууринай бетон дэ... ...шудхан бэлэдхэхэ, гадна станциин ... һуури шудхажа дүүргэхэ ёһо... Харюусалгатай даабарияа болзор ...элүүлжэ шадаха гүбди?

... бригада 1983 оной сентябрьһаа ...подрядай гуримаар хүдэлжэ эхи... Хүдэлмэриин хэмжээн, бэелүүлэг... ...зор, гаргашалагдаха материал... ...зүйлнүүд гэхэ мэтэнүүд тодорхой... ...элэй. Түрүүшын хоёр-гурбан һарын ...хэлсээнэй пунктнуудые манай бри... ... мүн туһаламжа-хамһабариин ал... ...е жэншэдгүй бэелүүлжэ шадаа. ...э ажалаймнай бүтээсэ дээшэлжэ, ...зогсолтогүйгөөр хүдэлөөбди. Саа...е бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлхэ ур... ... бадараа һэн.

...о жэлэй эхинһээ ажалдамнай ехэ... ...дэшээлнүүд дайралдаба. Бригадын ...үдые бараниие ажалаар хангаха ...дал түхеэрэгдөөгүй байшоо. Тус... ...жэлэй түрүүшын кварталда бидэ 600 гаран тонно аранга тодхохо, гурба мянга гаран кубометр бетон шудхаха ёһотой байгаабди. Харин бригада түсэбөө 85 процент дүүргэжэ шадаа. Шалтагаан гэхэдэ, барилгын материалнууд саг болзор соо хүдэлмэриимнай талмайда асарагдаагүй. Нэгэдэхи кварталда аяар зуу гаран тонно аранга манда үгтөөгүй юм. Тэрэшэлэн бетон үйлэдбэрилдэг завод хүдэлмэриемнай мүн лэ һаатуулһан байна. Барилгын материалнуудаар хангадаг зөөлгын участок мууса хүдэлмэрилнэ гэжэ сэхыень хэлэлтэй. Энэ албан хэрэгтэй зүйлнүүдые барилгын талмай дээрэ графигай ёһоор асаржа байха уялгатай ха юм. Уялгаяа дүүргэхэгүйдэнь, бидэнэр өөһэдычгөө ажал зогсоожо, хэрэгтэй материалнуудаа ошожо асарха баатай болонобди. Арангаһаа гадна гэрэй һуури табиха зүйлнүүдые ондоо участок ошожо бэдэрхэ ушар үзэгдөө. Тэрэшэлэн гагнууриин аппарадуудай дуталдаһые барилгын управлениин штабай зүблөөн дээрэ мэдүүлээ һэмди. Дутагдалнуудаа усадхаха хэмжээнүүдые абахабди гэжэ найдуулаа бэлэй.

Үнэхөөрөөшье, тэрэ гэһээр зарим тэды хэмжээнүүд абтаа. Бодхоожо байһан барилгымнай тон шухала байһан хадань, манай бригадые зуун хүнэй бүридхэлтэй болгохо гэһэн шиидхэбэри баталагдаа. Хүдэлмэриие эршэмтэй болгон, габшагай ажалай «ехэ бетон» гэһэн вахтанууд соносхогдоһон байна. Армаг, бетон саг болзортоо хэрэглэмжын хэмжээгээр барилгын талмай дээрэ сэхэ асарагдадаг болоо. Ажалай эмхидхэлэй һайжархада, бригада бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ эхилээ ааб даа. Тусхайлбал, август һарада түбэй корпусой һуури табихадаа, 240 кубометр бетон шудхаа гэхэ гү, 30,5 процентээр нормативна болзор хороожо шадаһан байнабди. Гэхэтэй хамта 1,4 тонно армаг алмагдаа. Эрхимээр ажаллаһанай түлөө һарын дүнгөөр бригада 500 түхэригэй мүнгэн шанда хүртөө һэн.

«Ехэ бетоной» габшагай вахта дахинаа октябриин 3-һаа ноябриин 4 болотор соносхогдоходо, манай бригада угаа оролдосотойгоор ажаллаа. Энэ хугасаа соо ГРЭС-эй хоёрдохи ээлжээнэй энергоблогуудай һуурида 1200 кубометр бетон шудхагдаһан байна. Бетон үйлэдбэрилдэг заводой хүдэлмэришэд энэ үедэ яһала бүтээсэтэйгээр ажаллажа, һайн шанартай материал эльгээжэ байгаа. Жолоошод Н. Шубин, П. Андреев, А. Гончаров болон бусад хоорондоо мүрысэн, 30—30 рейс хэжэ байгаа. Жэшээлхэдэ, Николай Шубин хорин минута болоод лэ, 1,5 тонно бетон асардаг һэн.

Ажалай эмхидхэлые һайжаруулхада, албан бүхэнэй харюусалгые дээшэлүүлхэдэ, хүдэлмэримнай урагшатай ябуулагдана гэжэ габшагай ажалай вахта харуулаа. ГРЭС-эй барилгын управлениин мэдэлдэ онсо өөрын шэглэлтэй арбаад коллектив хүдэлдэг юм. Тэдэнэрэй ажал бэе бэеһээ дулдыдадаг гэжэ мэдээжэ ааб даа. Тиимэһээ хамтын подрядай гуримые бүхы подразделенинүүдтэ нэбтэрүүлхэдээ, өөһэд хоорондын харюусалгые, харилсаа холбоое «бетоноор» шэрээхэ эрмэлзэлтэй байха ёһотойбди гэжэ һананаб.

ГРЭС-эй барилгашадай урда ехэхэн зорилгонууд табигданхай. Хоёрдохи ээлжээнэй шухала объектнүүд баригдаһаар. Барилгада тон хэрэгтэй хоёрдохи кран-перегружатель хабсаргагдаба. 300 метр үндэр хоолойн һуурида илангаяа шанартай арматура болон бетон бухэлэгдэнэ, хамһабариин үйлэдбэриин материально-техническэ бааза үргэдхэгдэнэ. Мүн тиихэдэ социальна шэглэлэй объектнүүд, байрын гэрнүүд бодхоогдоһоор.

Барилгын управлениин нэгэдэмэл профкомой гэшүүн хадаа подразделенинүүдэй, бригадануудай коллективүүдэй социалис уялгануудаа ямараар бэелүүлжэ байһыень саг үргэлжэ шалгадагби. Социалис мүрысөөндэ 1375 барилгашад хабаадана, коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргын түлөө 460 хүдэлмэришэд тэмсэнэ. Манай бригада коммунис ажалай коллектив гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй юм. Бригадынгаа эрхим хүдэлмэришэдые нэрлэхэ зэргэтэйб. Мэргэжэлээрээ эрхим бетонщигууд Виктор Тайшихин, Николай Черных, Сергей Молчанов, Николай Кочетов, Федор Бушмакин гэгшэдэй ажал хүдэлмэриин эгээл дээдэ коэффициентын сэгнэлтэдэ хүртэдэг юм. Бригадын советдэ эдэ нүхэд хабаадалсажа, коллективэй ажалай журам бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ нүлөө үзүүлдэг. Бригадын бусад гэшүүдшье бүтээсэтэйгээр ажаллаха гэжэ оролдоно.

Станциин хоёрдохи ээлжээнэй барилгые түргэдхэхэ эрилтэ мэдэржэ, саашадаашье манай бригада бүхы хүсэ шадалаа энэ харюусалгата хэрэгтэ зорюулха.

Г. ГАНТИМУРОВ,
Гусиноозерскын ГРЭС-эй барилгын управлениин Бетонщигуудай бригадир.

Дүрбэдэхи разрядай шулуушан Ирина Шумкова 5-дахи барилга-хабсаралгын управлениин комсомол-залуушуулай бригадада эрхим ажалаараа суурхадаг.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. Шумкова ажалдаа.
С. БАЛДУЕВАЙ фото.

...РЯАДАЙ АССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

...ОНУУДАЙ ҮБЭЛЭЙ, ХАБАРАЙ ҮЕНҮҮДТЭ РЕСПУБЛИКЫН КОЛХОЗ БОЛОН ...ҮҮДТА АГРОТЕХНИЧЕСКЭ ХЭМЖЭЭНҮҮДЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЭ ТУХАЙ

...таряа болон бусад ...дай продуктнуудые ...гөөр, гүрэндэ ху... 1985 оной түсэбые ...с уялгануудые ам...эр бэелүүлхын, мүн ...ын ургамалнуудай ...абахын түлөө Бу...ССР-эй Министрнүү... тусхай тогтоол ба... Ерэхэ жэлдэ урга...үүлхын тула 1984—...ай үбэлэй, хабарай ... мянган гектар тал... саһа тогтоохо, 18,2 ...рбэлжэн метр хэм...һэ хүргэхэ, гидро... 1253 түхеэрэлгэ ..., таряалан, сабша...2 миллион тонно ... үтэгжүүлгэ, тэрэ ...ятсельхозхимия» нэ...гөөр 700 мянган ...гдаха гэһэн респуб...өө ажахын, мелио... уһанай ажахын ми...үүдэй, «Бурятплодо...а «Бурятсельхозхи...элнүүдэй, райгүй...й дурадхалнууд һай...үдөө ажахын орга...лхоз, совхозуудай ...ушэдэй анхарал ... агротехническэ хэмжээнүүдээр хараалагдаһан бүхы хүдэлмэриие заатагүй бэелүүлгэдэ хандуулха, ажахынуудта, «Бурятсельхозхимия» нэгэдэлэй предприятинуудта хэрэгтэй байбалынь, органическа үтэгжүүлгэнүүдые зөөхэ оньһожоруулагдамал шэнэ бригадануудые, звенонуудые байгуулха гэхэ гү, али бии болгогдоод байһан звенонуудые бэхижүүлхэ талаар хэмжээнүүдые абаха. Тиихэдээ тэдэнэртэ хэрэгтэй болохо транспортна болон ашаа тээхэ түхеэрэлгэнүүдые даалгажа үгэхэ, мэргэжэл һайнтай механизаторнуудые томилхо, бригада, звено бүхэндэ кварталай болон һарын даабаринуудые үгэхэ хэрэгтэй гэжэ заагдаа.

Поли, сабшалан дээрэ органическа үтэгжүүлгэнүүдые гаргажа, тошо халяаха, саһа тогтоожо байһан хүдэлмэришэдые моральна болон материальна талаар урмашуулгануудые үргэнөөр хэрэглэхыень совхозуудай директорнууд, районуудай «Сельхозхимия» нэгэдэлнүүдэй түрүүлэгшэнэр уялгалагдаа, мүн колхозуудай правленинүүдтэ иимэ хэмжээ абахыень дурадхагдаһан байна.

1984—1985 онуудай үбэлэй үедэ агротехникын талаар эрдэм мэдэсэ дээшэлүүлхын тула механизаторнуудай һуралсал ажахы бүхэндэ эмхидхэхэ тухай заагдаа. 1985 ондо хүдөө ажахын ургамалнуудай баян ургаса абахын, хабарай тарилгада гүйсэд бэлдэхын тула колхоз, совхозуудай оньһожоруулагдамал отрядуудай, бригада, звенонуудай хоорондо социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гэжэ тобшологдобо.

1984—1985 онуудай үбэлэй, хабарай үенүүдтэ агротехническэ хэмжээнүүдэй бэелүүлгые саг үргэлжэ үргэнөөр харуулжа, мэдээсэжэ байхыень республикын Хүдөө ажахын, мелиораци ба уһанай ажахын министерствэнүүд, «Бурятплодоовощхоз», «Бурятсельхозхимия» нэгэдэлнүүд, Телевидени болон радио-дамжуулгын комитет, республикын газетэнүүдэй редакцинууд, райгүйсэдкомууд, районуудай агропромышленна нэгэдэлнүүд уялгалагдаа.

40 АГУУ ИЛААТА УГТУУЛАН

...А БОЛОМЖОНУУДАА ГҮЙСЭД ХЭРЭГЛЭХЭБДИ

...колхозой һү һаалиин ...дэй хүдэлмэрилэгшэд ... 10-да гүрэндэ һү ... байгша оной түү...бариинуудые бэелүүл...эгаа мэдээсээ һэн. ...үрэтэр үшөө 800 га...нер сагаан эдеэ үй...жэ гүрэндөө тушааха ...йбди. Түсэбтэ даа...ые амжалтатайгаар ... хэрэгтэ манайшье ...эй хубита бии. Мү... нэгэ газарта байр...тэрэ, ба «местная» ...энүүдые нэгэдхэжэ, ...мплекс байгуулагдаа. ...лексдо хамта дээрээ ...ын үедэ 38 хүн хүдэл...эймнай 17-ниинь һаа... Манай коллектив ма...элгые муу бэшэ бэ...ээр эхилээ гэжэ тэм... Энэ зундаа малай ...дай шала, үһээнь, ду...ай трасса, бэшэшье ...үхеэрэлгэнүүд заһа...ан байна. Эдэ бү...мэриие саг болзор... ...э урдиһэнэй ашаар ...улаан байрада үбэл...хинһээ оруулаа һэм...элшье буйлуулагдажа, ...лагдан үгтэжэ. Эһээ...эжээлээр ниитынгээ ...йсэд хангаһын тула ...эй түхеэрэлгэ хаб... дүүргэхээ байнабди. ...туршада 24 тонно тэ...үүлагдан шанаржуу... юм. Тиигэжэ сагаан ...эдбэрилгэ саашадань ...хэ арга олдохо бо...

... арга боломжонуудаа ...үзээд, дээшэлүүлэ...а абажа, малай үбэл... үедэ һү һаалияа эл...ын түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсохыень районойнгоо һаалишадта хандаһан байнабди. Үбэлжэлгын долоон һарын туршада үнеэн бүриһөө 1250 килограмм һү һааха социалис уялга һаалишаднай абанхай.

«Түсэбтэ табан жэлые эрхим һайнаар түгэсхэхэ, экономикын эршэ түгэс хүгжэлтые хурдадхаха» тухай нүхэр К. У. Черненкын КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой ээлжээтэ заседани дээрэ хэлэһэн үгэтэй танилсаад байхадаа, арадай ажахыда һайн хубилалтануудай түйлагдаһанда угаа ехээр урмашабабди. Байгша оной түсэбтэ даабаринуудые болзорһоорнь урид дүүргэхэ арга боломжонууд тухай үшөө дахин хөөрэлдөөбди. Манай түрүү һаалишадай нэгэн СССР-эй Верховно Соведэй депутат З. Ц. Гылыкова энэ жэлдэ 24 үнеэнһээ 49620 килограмм һү һааха түсэбтэй юм. Мүнөө үедэ тэрэ 51400 килограмм һү һаанхай, жэлэй эхинһээ 25 тугал абажа тушаанхай.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат коммунист Л. Д. Дылыкова мүн лэ жэлэйнгээ түсэбтэ даабариие бэелүүлэнхэй. Даалгагдаһан 22 үнеэнһээ 24 тугал абажа тушаагаа юм.

Дүршэлтэй һаалишад Ж. Банзарова, С. Дылыкова, Е. Лхасарунова, Е. Цырендондопова гэгшэд жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхэ дүтэлэнхэй.

Ноёхоной дунда һургуули дүүргээд, түрэл нютагтаа үлэжэ, аба эжынгээ ажалай зүргые шэлэһэн залуушуул мандаа олон. Энэ жэлдэ һургуули дүүргэһэн Ольга Дондопова Евгения эгэшэтээ, Цыренжит Батоцыренова, Надежда Цыденова, Сергей Гармаев Дарима Биликтуева, Тамара Сороченко, Дондок Эрдынеев гэгшэд ажалдаа абьяас ехэтэй залуушуул юм. Тэдэнэр эгэшэ нүхэдэйнгөө дүй дүршэлые халан абахые оролдодог. Залуушуулые һурган хүмүүжүүлэгшэдээр үнинэй һаалишад Ж. Банзарова, Л. Дылыкова, З. Гылыкова, Е. Цырендондопова, А. Хышегтуева гэгшэд хүдэлнэ.

Манай һүнэй комплексын гэшүүд бүхэндэ ажалай үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлхэ арга боломжо олгогдонхой гэжэ һананаб. Фермын дэргэдэхи улаан булан һайнаар түхеэрэгдэнхэй. Эндэ телевизор, шатар, даам, бишыхан библиотекэ бии. Шэнэ газетэ, журналнууд ходо асарагдадаг. Үглөө бүри һаалишадтаа халуун эдеэ бэлдэгшэбди.

Социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые саг болзортонь согсолхо талаар фермэ дээрэ байгуулагдаһан партийна бүлэгэй гэшүүд эрилтэ табижа, шалгажа байдаг. Мүрысөөнэй дүнгүүд арбан хоногто согсологдожо, илагшадай хүндэлэлдэ ханын газетэ, дайшалхы хуудаһанууд гаргагдадаг, дамжуулгын улаан вымпелнүүд барюулагдадаг. Ажахын һүнэй фермэнүүдэй хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөнэй дүнгүүд һара бухэндэ согсологдожо, илажа гараһан коллективтэ дамжуулгын Улаан туг, мүнгэн шан барюулагдадаг юм. Колхозой партком, правлени, профсоюзай болон комсомолой комитет малай үбэлжэлгын үедэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй гуримуудые баталжа, малшадай коллектив бүхэниие танилсуулаа һэн.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой ээлжээтэ заседани дээрэ нүхэр К. У. Черненкын хэлэһэн үгэ соо «В. И. Ленин, ажалшадта хандахадаа, бидэ бүхы юумэеэ наринаар тоолохо ёһотойбди, хүн бүхэн гамтай нарин байжа һураха ёһотой гэжэ хэлээ бэлэй», — гэжэ хэлэгдэнэ. Энэ заабариие бодото дээрэнь бэелүүлхын тула бидэ бүхы хүсэеэ элсүүлэн оролдохо ёһотойбди. Тиигэжэ малайнгаа тэжээл гамтайгаар хэрэглэхэ, абтажа байһан продукциин шанарые хараа байса дээшэлүүлхэ зорилго малшан бүхэнэй урда табигдана ха юм. Энэ талаар фермэ дээрэхи ажалай эмхидхэл һайжаруулхабди, ариг сэбэрые наринаар сахихабди, арбан хоног бүхэндэ һаалишадта даалгагдаһан үнеэн бүхэнэй ашаг шэмыень дээшэлүүлжэ байхабди. Энэ хэрэгтэ фермын дэргэдэ эмхидхэгдэһэн партийна бүлэгэй, арадай хиналтын ба депутадуудай постнуудай гэшүүд ехэ туһаламжа үзүүлхэнь найдамтай.

Малай үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжонууд манда бии. Энээниие зүбөөр ашаглахын тула бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажаллахабди.

М. ЯКИМОВ,
Сэлэнгын районой XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой һүнэй комплексые даагша.

УЯЛГАНУУДАА БЭЕЛҮҮЛНЭ

Үйлэдбэриин «Бурятшвейбыт» нэгэдэлэй коллективүүдэй дунда Агууехэ Илалтын 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан алдарта долоон хоногууд үргэлжэлһөөр. Илалтын һайндэрэй хүндэлэлдэ зорюулагдаһан социалис мүрысөөндэ нэгэдэлэй бүхы ателье, халаан болон бригаданууд эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

Долоон хоног бүри мүрысөөнэй дүнгүүд согсологдодог байна. Түрүүшүүлэй тоодо нэгэнтэ бэшэ оролсодог «Одон» ательегэй хүдэлмэрилэгшэд мүн лэ өөһэд хоорондоо мүрысэдэг юм. Ательегэй эрхим бригадирнуудай нэгэн болохо Любовь Михайловна Труфанова мүнөө 1986 оной түсэбөөр ажаллана. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг эхэнэрнүүдэй хубсаһа оёдог бригада арбан нэгэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбые 1985 оной майн 9—Агуу Илалтын алдарта һайндэр болотор бэелүүлхээр зэһэнхэй.

Нина Ивановна Первушинагай даадаг нүгөөдэ бригадынхид мүн лэ хараалагдаһан түсэбөө холо үлүүлэн ябана. Энэл ательегэй А. М. Конева, Л. С. Жданова, Т. М. Цыренжапова гэгшэдэй даадаг бригаданууд Илалтын хүндэлэлдэ зорюулжа абаһан дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ ябанад.

Х. ДОРЖИЕВА.

ЗАВОДТО ОРДЕН БАРЮУЛАГДАБА

ЛИПЕЦК. (ТАСС). Ю. В. Андроповой нэрэмжэтэ Новолипецкэ металлургическа комбинат манай Эхэ ороной индустриин хүсэнэй, хүдэлмэришэн ангиин ажалай баатаршалгын һүлдэ тэмдэг болонхой. Предприятиин коллектив түсэбтэ даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөнэй манлайда дабшана. Стахановска алдарта ёһо заншалнуудта үнэн сэхэ байлга, эрдэм, техникын хүгжэлтэ дэбжэлтын шэнэ туйлалтануудые үйлэдбэридэ эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлгэ хадаа металлургнуудай амжалтын үндэһэ һуури болоно.

Хара металлургиие хүгжөөлгэдэ ехэ габьяатай байһанайнгаа, үйлэдбэриин даабаринуудые, социалис уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнгөө түлөө предприяти Октябриин Революциин орденоор шагнагдаа. Эхэ ороной шагнал хайра барюулалгада зорюулагдаһан баярай суглаан ноябриин 30-да Липецкдэ болобо.

Нүхэр К. У. Черненко түрүүтэй КПСС-эй ЦК-гай Политбюроһоо бүридэһэн хүндэтэ президиум ехэ дэбжэлтэтэйгээр һунгагдаһан байгаа.

Суглараагшадта хани халуунаар угтагдажа, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь В. И. Долгих суглаан дээрэ үгэ хэлэбэ.

Эхэ ороной үндэр дээдэ шагналаарнь тэрэ КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй үмэнэһөө комбинадай ажалшадые халуунаар амаршалаад, ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлахыень, элүүр энхэ ябахыень, зол жаргалтайгаар ажаһуухыень предприятиин коллективтэ хүсэһэн байгаа.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. У. Черненкын эльгээһэн үнэн зүрхэнэй амаршалгануудые, һайн һайхан хүсэлэнгүүдые тэрэ суглаанда хабаадагшадта, предприятиин бүхы хүдэлмэришэдтэ, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ дамжуулаа.

Новолипецкэ комбинадай эмхидхэгдэн байгуулагдаһаар 50 жэлэй ой ороной ажахын ба социальна ажабайдалда болоһон асари ехэ хубилалтануудые тодо хурсаар элирхэйлэн харуулна. Эдэ бүгэдэ парти болон арадай эдэбхитэй ажалай үрэ дүн болоно гэжэ В. И. Долгих тэмдэглэбэ. Мүнөө предприяти 1934 ондо бүхы оронойнгоо үйлэдбэрилдэг байһанай хэмжээнэй шэрэм, булад болон прокат хайлуулан гаргана.

Мүнөө үедэ, металлай айхабтар ехээр хайлуулагдадаг болоод байхада, тэрэнэй шанарые дээшэлүүлгэдэ, металлопродукциин бата бэхи байлгада, тэрэнэй ассортиментые һайжаруулгада, машина бүтээлгэдэ, барилга дээрэ, бусад һалбаринуудта металл ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэлгэдэ гол анхарал хандуулагдана. Энээнэй ашаар байгша ондо арадай ажахыда 3 миллион шахуу тонно металл алмагдаа.

Удаань СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указые В. И. Долгих соносхон уншаад, суглараагшадай нэрьемэ альга ташалга доро комбинадай тугта орден зүүлгэбэ.

Булад шуудхагша В. В. Ворониндо, горновой В. П. Косяковто, комбинадай директор И. В. Франценюгтэ Социалис Ажалай Геройн нэрэ зэргэ олгожо, Ленинэй орден, «Хадуур ба Балта» гэжэ алтан медальнуудые тэдэнэртэ барюулһан байгаа. Вальцовщик В. А. Прокопенкэдэ Алдар Солын I шатын орден барюулагдаа.

Металлургнуудай ажалые иимэ үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө суглаан дээрэ үгэ хэлэгшэд Коммунис партида, Совет гүрэндэ үнэн зүрхэнһөө баяр баясхалан хүргэбэ.

КПСС-эй Центральна Комитедтэ, нүхэр К. У. Черненкэдэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэгые баярай суглаанда хабаадагшад ехэ дэбжэлтэтэйгээр абаһан байгаа. Түсэбүүд болон социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэдэсэеэ, мэргэжэл шадабаряа элсүүлхэбди, ажалай шэнэ амжалтануудые туйлажа, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнда совет арадай туйлаһан Илалтын 40 жэлэй ойе, стахановска хүдэлөөнэй 50 жэлэй ойе, КПСС-эй XXVII съездые угтахабди гэжэ тэдэнэр найдуулһан байна.

НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИ

МОСКВА. (ТАСС). Эб найрамдалай ба буу зэбсэгүүдые хуряалгын асуудалнуудаар социалис оронуудай эрдэмтэдэй уласхоорондын научна конференци Москвада дүүрэбэ. Болгариин, Венгриин, ГДР-эй, КНДР-эй, Монголой, Польшын, Румыниин, Советскэ Союзай, Чехословакиин Наукануудай академинүүдэй вице-президентнүүд, түлөөлэгшэд, мүн Лаосой эрдэмтэд тэрээндэ хабаадаһан байгаа.

Хоёр үдэрэй турша соо болоһон хөөрэлдөөнүүдэй үедэ конференцидэ хабаадагшад шэнжэлэлгын хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые халан абалсаһан, империалис бүлэгөөрхидэй ба тэдэнэй туһамаршадай ээрхэг түримхэй политикада эсэргүү, буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлахын, шахардуу шанга байдалые һуларуулхын түлөө тэмсэлдэ эрдэмтэдэй оруулдаг хубитые үргэдхэхэ харгы замуудые хараалһан байха юм.

Дэлхэйн эрдэмтэдтэ хандаһан хандалга конференци дээрэ баталагдан абтаа. Адли тэгшэ эрхые, аюулгүй байдалые сахилгын үндэһэ һуури дээрэ ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын түлөө тэмсэлдэ хүсэлэл оролдолгонуудаа нэгэдүүлхыень хандалга дотор уряалагдана.

АМЖАЛТАНЬ БАТА ҮНДЭҺЭТЭЙ

Улаан-Үдын авиационно заводой мастер Н. Г. Елизаровай хүтэлбэрилдэг участок предприяти дотороо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ нэгэнтэ бэшэ түрүүлдэг байха юм. Хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдэжэ, ажалтайнь танилсахада, тэдэнэрэй туйлаһан амжалтанууд бата үндэһэтэй бэлэй.

Тус участогта хүдэлдэг ажалай ветеран Виктор Васильевич Ванюлин гушан наймадахи жэлээ эндэ ажаллана. Виктор Васильевич дээдэ гарай мэргэжэлтэн гэжэ хамта хүдэлдэг нүхэдэйнгөө дунда, цех дотороо суурханхай.

— Участогаймнай хүдэлмэришэд бултадаа шахуу дээдэ разрядтай болонхой,— гэжэ Виктор Васильевич хөөрэнэ.

Тэдэнэрэй ажалай намтар харахада, хүн бүхэн хори шахуу жэлдэ эндэ хүдэлһэн болоно. Шэлэһэн мэргэжэлээрээ нэгэ газарта олон жэлдэ хүдэлхэдөө дүршэл ехэтэй, онол шадабаритай болоо. Юрий Федоров түрэл коллективтээ хорин хоёр, Беликто Тарбаев арбан зургаан жэлдэ ажалланад. Ажалһаа гаража ошохо ушар эндэ үзэгдэхэеэ болинхой шахуу. Хэдэн залуу хүдэлмэришэд, тэрэ тоодо Дылгыр Михайлов, В. В. Ванюлинай басаган Елена гэгшэд эндэ хүдэлжэ эхилһээр жэл шахуу болоо. Тэдэнэр мастерайнгаа үгэһэн даабариие түргэноор, һайн шанартайгаар дүүргэнэ. Залуу хүбүүн А. Яковлевай һаяхан эндэ ерэхэдэ, һурган хүмүүжүүлэгшээр Юрий Александрович Бурков томилогдоһон юм. Александрын ямар нэгэн деталь бүтээжэ ядашоо һаань, аха нүхэдынь заатагүй заажа үгэдэг, туһалдаг юм. Бэе бэедээ хамһалсадаг заншал эндэ тогтонижонхой.

Дүршэл шадабаритай Ю. А. Бурков, Ю. Н. Федоров, В. В. Ванюлин гэгшэдэй түсэбтэ табан жэлэйнгээ даабарие болзорһоо урид сүм дүүргэжэ амжанхай.

Мастер Николай Гурьевич Елизаров өөрөө һая болотор доводчигоор хүдэлөө. Нүхэдөө габшагай ажалда зоригжуулжа шададаг энэ хүбүүн цехэй хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй боложо, мастераар томилогдоо һэн.

— Технолог В. И. Большедворскаягай хүдэлмэриһоо бидэнэй ажал, амжалта дулдыдана, — гэжэ Николай Гурьевич хөөрэнэ. — Технологическа талаар гэхэ гү, али бидэнние зэр зэмсэгээр хангаха асуудалнуудые тэрэ түргэн шиидхэдэг юм. Ямар нэгэ шэнэ деталь бүтээхэ даабарин бидэндэ үгтэхэдэнь, конструкторнууд чертеждо заримдаа хубилалтануудые оруулдаг. Харин манда иимэ үзэгдэл ушардаггүй. Юуб гэхэдэ, Валентина Ильинична түсэбэй дүүргэлтын түлөө бидэнтэй адлил һанаагаа зободог, детальнуудые нарин нягтаар тааруулан зохёодог юм.

Мүнөө заводто доводчигууд дуталдана. Тиимэһээ ажалай баян дүршэлтэй хүдэлмэришэн В. В. Ванюлин хүдэлхэеэ ерэһэн залуу хүбүүдые ажалайнгаа нюусануудтай танилсуулна, тайлбарилжа үгэнэ. Токарь, фрезеровщигой мэргэжэлые хоёр-гурбан һара соо шудалжа болохоор һаань, доводчигой мэргэжэл орёо, хүндэ хахад жэлһээ бага бэшэ саг соо үсэд нэтэрүүгээр оролдохо хэрэгтэй.

Н. Г. Елизаровай хүтэлбэрилдэг участогай коллектив урданайнгаа амжалтануудые арьбадхан, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, хүдэлмэриин онол аргануудые, ажалай минута бүхэниие ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ болоно ха юм. Ингэжэ бүхы хүдэлмэриие эдэбхижүүлһэнэй ашаар бүхыдөө табан жэлэйнгээ даабариие бэелүүлхэ хэрэг урагшатай байха бшуу.

Г. ЕЛИСЕЕВА.

АН ҮСХЭБЭРИЛЭГШЭД СҮЛӨӨГҮЙ

Энэ жэлэй октябриин һүүл багаар Прибайкалиин районой ан үсхэбэрилэгшэдэй шухала хаһань орожо ерээ. Энэ һарын хорёодоор эдэнэр сагаан үнэгэдэйнгөө арһыень суглуулжа эхилбэ. Һүүлэй дүнгөөр эндэ 8920 үнэгэнэй арһан абтаад байна.

Коопзверопромхозой ан үсхэбэрилдэг фермын хүдэлмэрилэгшэд энэ шухала ажалаа декабриин 9 болотор дүүргэхээр хараална. Мүноо эндэ үшөө 6400 сагаан үнэгэнэй арһан абтаха юм.

Дүрбэдэхи бригадые даагша О. Дружининай коллективэй гэшүүд А. Трубачеева, З. Чернигова, Р. Нурутдинова гэгшэд үндэр дүнгүүдые туйлаа. Һайн шанартай арһа абалгада ан үсхэгшэ Л. Патрушева илангаяа габьяатай.

Фермын коллектив үнэгэдэйнгөө арһануудыень сорт сортоорнь илгажа захалба. Тиигээд декабрь һарын 20 гаранаар тэдэнэр продукцияа Эрхүүгэй ангай арһа үйлэдбэрилдэг фабрикада эльгээжэ эхилхэнь. Ингэжэ Прибайкалиин ан үсхэбэрилэгшэд сагаан үнэгэнэй арһа тушааха энэ жэлэйнгээ түсэбые нэрэтэй солотойгоор бэелүүлхэнь. Энэнь Илалтын 40 жэлэй ойдо тус коллективэй оруулһан ажалайнь бэлэг болоно бшуу.

Н. ДАМБАЕВ.

КПСС-эй ЦК-гай ДЕКАБРИИН (1983 он) ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

БАЯЛИГТАА ГАМТАЙГААР ХАНДАХА

Манай леспромхоз Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда совет арадай илалта туйлаһаар 40 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха талаар үүсхэл дэмжэхэ эрхэдэ хүртэһэн юм. Онсолбол, предприятиимнай хүдэлмэришэд ерэхэ жэлэй январиин 1-һээ 1985 оной майн 9 болотор хахад жэлэй түсэб, уялгануудые дүүргэхэ гэһэн зорилго урдаа табинхай. Модо бэлэдхэлгын хүдэлмэри ябуулхадаа, Байгал нуурай баялигта хохидол ушаруулхагүйн тула, арбаад жэлэй саанаһаа эхилээд, хүдэлмэриимнай технологи гүйсэд хубилгагдаһан, уһаар модо урадхуулга болюулагдаһан байна. Энэмнай гүрэн түрын мэдээжэ, шухала тогтоолнуудай үндэһөөр абтаһан хэмжээ ябуулганууд гээшэ.

Гэхэтэй хамта байгша оной август һарада КПСС-эй ЦК-гай ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй «Ой модоной баялигые зүбөөр хэрэглэлгые һайжаруулга, ой модоной промышленностьдо ба ойн ажахыда кадрнуудые тогтонижуулха тухай» тогтоол баталан абаһан ушар хадаа манай бүхы хүдэлмэреэ шүүмжэлхы шэглэлтэйгээр хаража үзэхыемнай, саашанхи зорилгонуудаа тодорхойлходоо, энэ тогтоолдо үндэһэлхэ, заабаринуудыень бодотоор баримталхыемнай уялгална. Отологдоһон модо ашаг үрэтэйгөөр, гүйсэд дүүрэнээр, үлөөдэһэгүйгөөр хэрэглэхэ, ой модоной комплексно предприятинуудые байгуулха, энэ һалбарида хүдэлдэг хүдэлмэришэдэй ажабайдалай, соёл болбосорол, һуудал байдал һайжаруулха, кадрнуудые тогтонижуулан хүдэлгэхэ тушаа асуудалнууд шиидхэгдэхэ, модо болбосоруулхын, бэлэдхэлгын бүхы предприятинуудта энэ тогтоол зүбшэн, хэлсэлгэ үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэхэ зэргэтэй юм. «Ажахы һайнаар эрхилхэ, һайн үрэ дүнгүүдтэйгээр ажаллаха гээшэ ниитын зорилго болоно» гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой ээлжээтэ заседани дээрэ хэлэгдэһэн үгэнүүд манда бүримүһэн хабаатай. Илангаяа дээрэ дурсагдаһан тогтоолой үндэһөөр баримталаа һаа, энэмнай бүришье ехэ удха шанартай болоно.

Манай леспромхоз түсэбтэ бүхы даалгабаринуудаа дүүргэлгээрээ мүнөө жэлдэшье, мүн бүхыдөө арбан нэгэдэхи табан жэлэй ажалай ябасые абаад харахада, яһала урагшатай. Жэшээлэн хэлэхэдэ, модо бэлэдхэхэ талаар арбан нэгэн һарын түсэб ноябриин 19-дэ, модо зөөхэ түсэб октябриин 26-да сүм бэелүүлэгдэһэн юм. Үнгэрһэн арбан һарын туршада хараалагдаһан түсэбһөө гадуур 8 мянга шахуу кубометр модо бэлэдхэжэ, 26 кубометрһээ үлүү модон шэрэгдэһэн байна.

Гэхэтэй хамта товарна продукци худалдаха, нормативна сэбэр продукци гаргаха, комплексно аргаар модо бэлэдхэхэ талаар түсэбүүднай үлүүлэн дүүргэгдээ гэжэ тэмдэглэмээр.

КПСС-эй ЦК-гай декабриин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдэй ёһоор, ажалай бүтээсэ түсэбһөө гадуур 1 процентээр дээшэлүүлхэ гэһэн партиин даабарие 2,5 процентдэ хүргөөбди гэхэ гү, али 1,5 процентээр үлүүлэгдээ гээшэ. Тиихэдэ продукциин өөрынь үнэ сэн 0,5 процентээр нэмэжэ хороохо гэһэн тодорхой зорилго дүүргэгдээ. Энэ Пленумэй материалнууд соо үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй айхабтар ехэ хэмжээгээр хүгжөөгдэжэ байһан сагта оршон тойронхи байгаалиие хамгаалха, байгаалиин баялигые зүбөөр ашаглаха асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдаһан байна. Манда, Байгал далай шадархи ой тайгада хүдэлэгшэдтэ, энэ илангаяа сэхэ хабаатай, тиимэһээ саашадаа экономическа болон социальна удха шанартай энэ зорилгые илангаяа анхарха, ой модонойнгоо баялигые зүбөөр ашаглаха, тиихэдэ модо тарилгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха ёһотойбди.

Модо бэлэдхэхэ жэлэйнгээ түсэбые байгша оной декабриин 20-до, модо ашажа, зөөхэ хүдэлмэриингөө түсэб декабриин 10-да дүүргэхэ зорилготойбди.

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй түсэбүүдые урагшатай дүүргэхэбди гэжэ хэлэхэ эрхэ дүүрэн бии. Юуб гэхэдэ, модо бэлэдхэхэ талаар дүрбэн жэлэйнгээ түсэбые августын 7-до, модо шэрэхэ түсэбөө сентябриин 4-дэ дүүргэжэ амжаа һэмди. Иигэжэ бүхы дээрэнь абаад харабал, табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй тоосоогоор ажаллажа байнабди.

Эдэ амжалтануудай эшэ үндэһэн гэхэдэ, үйлэдбэриин гол шатануудай инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, партийна, профсоюзна комитедүүд хүдэлмэришэдэй дунда социалис мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ, модо отологшодой, трактористнуудай, жолоошодой үндэр дээдэ шадабаритайгаар ажаллажа һуралгада онсо анхардаг юм. Ой модоной промышленностиин габьяата хүдэлмэрилэгшэ Владимир Иванович Тормозовой, Иван Дмитриевич Дампиловай, Александр Алексеевич Грязинай бригаданууд, Анатолий Константинович Зыковэй, Юрий Иванович Кочетовой, Валентин Андреевич Гагаринай хүтэлбэрилдэг модо шэрэдэг машинануудай жолоошодой экипажууд үйлэдбэридөө үндэр үрэ дүнгүүдые туйлана. Олониинь хубиингаа дүрбэн жэлэй түсэбүүдые дүүргээ. Жэшээлхэдэ, В. И. Тормозов ба бусад хэдэн жолоошод арбан хоёрдохи табан жэлэй түрүүшын жэлэй тоосоогоор ажаллана.

Гэхэһээ гадна кадрнуудые тогтонижуулхын тула хүдэлмэришэдые соёлой, ажаһуудалай, гэр байрын талаар хангалгые һайжаруулха хэрэгтэй. Байгша оной юһэн һарын туршада 405 дүрбэлжэн метр талмай хэмжээтэй байрын гэрнүүд ашаглалгада тушаагдаа. 3278 дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра һэльбэн заһабарилагдаа, шэнэлэгдээ юм. Байрын бүхы гэрнүүдэй 15 процентнь болбосон түхэлтэй, дулаагаар гүйсэд хангагданхай. Гэбэшье энэ хэрэгтэ мүнгэ зөөри багаар һомологдоно. Тиимэһээл гэр байраар хангалгын асуудал гол хараада байһаар. Дээрэ дурсагдаһан тогтоолой ёһоор, 1986 онһоо предприятиин хүдэлмэришэдтэ гэр байра барихаар капитальна һомологонууд үгтэхэ юм. Проектээр үнинэй хараалагдаһан хүүгэдэй саад баригдаха, һууринай больница үргэдхэгдэхэ ёһотой. Леспромхозой байгуулагдаха үедэ бодхоогдоһон модон клуб мүнөөнэй эрилтэдэ хүрэхэеэ болинхой. Тиимэһээл 400 һууритай, спортивна залтай шэнэ клубай баригдажа, ашаглалгада тушаагдаа һаань, модошод ехэл баясаха бэлэй. Эдэ бүгэдэ тухай юундэ иимэ тодорхойгоор тогтонобши гэхэдэ, залуушуулда, мүн бүхы хүдэлмэришэдтэ сүлөө сагаа сэнгэлигээр, ашатай туһатайгаар үнгэргэхэ таатай эрхэ байдал хэрэгтэй ха юм. Энэмнай сэдьхэлэй эрилтэ бшуу. Соёлой, ажаһуудалай асуудалнуудые урагшатай шиидхээ һаа, залуу хүдэлмэришэдэй, мэргэжэлтэдэй ажалһаа гаража ошолгон үсөөрхэ һэн. Кадрнуудые бэлдэхэ, тэдэнэй эрдэм мэдэсые, мэргэжэлые дээшэлүүлхэ талаар тодорхой хүдэлмэри үргэлжэлүүлэгдэхэ ёһотой.

«Ой модоной баялигые зүбөөр хэрэглэлгые һайжаруулха, ой модоной промышленностьдо ба ойн ажахыда кадрнуудые тогтонижуулха тухай» тогтоол дотор модо отолһон участогуудта модо шэнээр тариха, ургуулха, комплексно аргаар оньһожоруулгые үргэдхэхэ хэрэгтэ дутагдалнууд ушарна гэжэ заагдаһан байха юм. Энэ талаар манай коллективые харабал, дутуу дунданууд яһала бии.

Саг үргэлжэ зарлагдадаг зүблөөнүүдтэ, партийна комитедэй, профкомой зүбшэн хэлсэлгэдэ эдэ асуудалнууд табигдадаг. Заагдаһан дутагдалнуудые усадхахын тула тодорхой хэмжээ абанабди. Жэшээлхэдэ, нёдондо бэлэдхэгдэһэн 40 мянган кубометр модон мүнөө жэл дээдэ складуудһаа буулгагдажа, хэрэглэгшэдтэ эльгээгдээ. Модо бэлэдхэлгын удаа хүдэлмэриин участогуудай һайса сэбэрлэгдээгүй байбал, бригадануудта, мастерска участогуудта зэмэ тохогдоно, эдэнэр яла түлэхөөр баадхагдана.

Мүнөө үедэ леспромхозой коллектив тогтоолоор хараалагдаһан зорилгонуудые гүйсэд бэелүүлхэ арга шадабаритай. Илалтын 40 жэлэй ойе угтуулан, социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ талаар үүсхэл дэмжэһэн манай коллективэй түсэбтэ даабаринуудаа саашадаашье үлүүлэн дүүргэхэнь лабтай.

А. УШАКОВ,
Баргажанай леспромхозой директор.

Комсомолой ажабайдал

ХҮСЭЛ НАЙДАМТАЙ ХҮСЭН

«Хүдэлмэришэд болон таряашадтай сүг ажалай охин соо хатуужажа, ёһотой коммунист болохо!» гэһэн В. И. Ленинэй захяа заабарие ажабайдалайнгаа нангин дүрим болгоһон Ленинскэ комсомолые партиин найдалтай халаан гэжэ тоолодог. Энгэртээ комсомолой тэмдэг зүүһэн залуу хүбүүд, басагад өөһэдынгөө ажал хэрэгүүдээр оронойнгоо арадай ажахын хүгжэлтэдэ сэхэн хубитаяа оруулаа. Ажалша коллективүүдтэ комсомолой организациин эдэбхи урган дээшэлнэ, үйлэдбэриин залуу түрүүшүүл һурган хүмүүжүүлэгдэнэ. Тиигэжэ ажалай түрүүшүүлэй, эрдэмтэдэй, искусствын бэлигтэйшүүлэй зэргэдэ шэнэ залуу халаан найдамтайгаар жагсана.

Энээн тухай хөөрэлдөөн Советскэ районой комсомолой һаяхан үнгэргэгдэһэн XXX конференци дээрэ болоо. ВЛКСМ-эй Советскэ районой нэгэдэхи секретарь М. КЛИМОВА конференци дээрэ тоосоото элидхэл хэһэн байна.

Тоосоото хугасаа соо тэмдэглэгдэһэн политическэ удха шанартай ойн баярай үйлэ хэрэгүүдые районоймнай комсомолшууд, залуушуул эрхим ажалаараа тэмдэглэһэн байна гэжэ элидхэлшэ нэн түрүүн тэмдэглэбэ. Гэбэшье, комсомолой үүргые бүри дээшэлүүлхын тула комсомолой организацинуудай секретарьнарай бүхэзармиин зүблөөн дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшэ К. У. Черненкын хэлэһэн үгэнүүдтэ, мүн «Комсомолые партийна талаар хүтэлбэрилгые саашадань һайжаруулха, залуушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ тэрэнэй үүргэ дээшэлүүлхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолдо үндэһэлэн бэелүүлхэ үшөө ехэ зорилгонууд табигдаба.

Эдэ зорилгонуудые бэелүүлхын тулада Советскэ районой комсомолшуудта ямар арга боломжо, хэрэглэгдээгүй нөөсэнүүд бии гээшэб?

Партийна, профсоюзай болон комсомолой организацинуудай, бүхы ажалша коллективүүдэй хүсөөр промышленна продукци худалдаха байгша оной арбан һарын түсэб 101,9 процент бэелүүлэгдээ. Агуу Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ городой районуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Советскэ район 1-дэхи һуури эзэлбэ. Энэ амжалтада районой залуушуулай хубита бага бэшэ. Тиигэжэ Агуу Октябриин хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ авиапредприятиин, оёдолой-үйлэдбэриин «Туяана» нэгэдэлэй гол предприятиин, телеграфно-телефонно станциин, столовонуудай 1-дэхи трестын комсомолой организацинууд илаа гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Мүнөө район дотор 2 мянган залуушуулые нэгэдүүлһэн комсомол-залуушуулай 172 коллектив хүдэлнэ. Энээниие 1981 онойхитой сасуулхада, 14 коллективээр олон болоно. Залуушуулһаа бүридэһэн бригадануудай ажалай бүтээсэ юрэнхыдөө 15 процентээр дээшэлһэн ушар, хүдэлмэришэдэй ажалһаа гараха ушарай 5 дахин үсөөрһэн байдаг баримта комсомол-залуушуулай бригадануудай арга боломжые элирхэйлнэ. Гэбэшье энэ арга нөөсые «Электромашина», Кировэй нэрэмжэтэ түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг заводуудта хүсэд дүүрэнээр хэрэглэнэгүй гэжэ элидхэлшэ зааба.

Продукциин шанарые һайжаруулха, үйлэдбэриин технологи нарижуулха хэрэгтэ залуу 2 мянга гаран ухаалан зохёогшод, уралан нарижуулагшад хубитаяа оруулна. Тэдэнэр байгша ондо 180 мянган түхэригэй экономическа ашаг үрэтэй дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлһэн байна. Саашадань залуу мэргэжэлтэд болон «Комсомолой прожекторэй» хүдэлмэри дээрэ шүүмжэлхы ёһоор элидхэлшэ тогтожо, дутуу дундануудые зааба.

Залуушуулые коммунис ёһоор хүмүүжүүлгэ хадаа комсомолой организацинуудай түбхын түрүүшын зорилго мүн. Энэ талаар тоосоото хугасаа соо комсомолшуудай, залуушуулай экономическа болон политическэ һуралсалые нарижуулгада ехэ анхарал хандуулагдаа. Авиапредприятиин, судна бүтээлгын болон шэлэй заводуудай комсомолшуудай политическэ һуралсал тухай асуудал ВЛКСМ-эй райкомой бюро дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Жэшээ болгожо ВЛКСМ-эй обком, госбанк, 145-дахи ПМК гэхэ мэтын комсомолой организацинуудые нэрлээд, дутуу дунданууд дээрэ элидхэлшэ тогтобо. Мүнөө район дотор 1 мянга шахуу комсомолшууд ямаршье һуралсалда хабааданагүй. Илангаяа судна бүтээлгын заводто, аптекоуправленидэ, республиканска типографида һуралсал ёһын тэдыдэ үнгэргэгдэнэ. Энэ хадаа ВЛКСМ-эй комитедүүдэй хүдэлмэриин һуладалгые үшөө дахин гэршэлнэ.

Сэрэгэй-патриотическа, интернациональна, үзэл сурталай, политическэ талаар тэды хүдэлмэри район соо хэгдээшье һаа, ямаршье эрилтэдэ хүрэнэгүй.

Тусхай мэргэжэлэй ба юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудые шэнэлэн хубилалга бэелүүлхэ түрүүшын жэлдэ комсомолшуудай урда ехэ зорилгонууд табигдана. Багшанар комсомолшууд һурагшадай комсомолой организациие хүтэлбэрилэн, ажалай ба амаралтын лагерь, һургуулиин лесничество, һурагшадай үйлэдбэриин бригадануудта гол анхаралаа хандуулха ёһотой. Юуб гэхэдэ, һурагшадые ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлхэ, мэргэжэл олгохо гэһэн зорилгонууд һургуулиин реформын гол удха болоно ха юм. Тэрэниие бэелүүлхэ талаар зарим тэды дүршэл шадабаритай болоһоншье һаа, эмхидхэхы хүдэлмэри һулаар табинхай гэжэ элидхэлшэ хэлэнэ.

ВЛКСМ-эй Советскэ райкомой нэгэдэхи секретарь М. Климова районойнгоо комсомолой ажабайдал тухай шүүмжэлхы шэглэлтэйгээр элидхэл соогоо хэлээ. Тиигэхэ зуураа һайн, муу талануудые заажа, һайн талаяа арьбадхаха, муугаа усадхаха арга боломжонууд, харгы замууд тухай хэлэһэниинь һайшаалтай. Бүхы асуудалаар шүүмжэлэлынь өөрын нюуртай байжа, конференциин делегадуудта һонирхолтойгоор шагнагдаа. Жэшээлхэдэ, ажалай семестрэй үедэ ВСТИ-гэй «Горизонт» (командирынь А. Ханхасаев), «Фотон» (С. Гнатюк), БГПИ-гэй «Корчагинец» (П. Алексеев) отрядууд һайнаар хүдэлөө. Гэхэ зуура зарим отрядууд ажалай семестртэ ниитэ-политическэ талаар муу бэлэдхэлтэй байгаа.

Илалтын 40 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтажа, арбан нэгэдэхи табан жэлые урагшатайгаар дүүргэхын тула Советскэ районой комсомолшууд, залуушуул хамаг хүсэеэ элсүүлхэ гэжэ партиин райкомые, ВЛКСМ-эй областной, городской комитедүүдые делегадуудай зүгһөө найдуул…

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИ

УДХА ТҮГЭС УУЛЗАЛГАНУУД

Мяха-консервын комбинадта лекторэй ээлжээтэ үдэр үнгэргэгдэбэ.

— Эхиндэнь РСФСР-эй «Знание» бүлгэмэй лектор Я. Л. Хусид (Москва) консервын заводой коллективтэ «Европодохи аюулгүй байдалай асуудалнууд» гэһэн темээр олоной хабаадалгатайгаар лекци уншаба. Тэрэшэлэн хүргэлгын цехтэ — «Бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ ажамидарал хамгаалгын түлөө», шубуу үүсэлдэг цехтэ — «Хоёр дэлхэй — ажабайдалай хоёр ондоо ёһо заншал» гэһэн киноленторинууд хүн зондомнай һайшаагдаа.

Колбаса гаргадаг заводто эмхидхэгдэһэн кинолектори Илалтын 40 жэлэй ойдо зорюулагдажа, «Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ тылэй баатаршалга» гэһэн темэтэй байгаа.

Удаань СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай бүлэг эрдэмтэд атеизмын асуудалаар комбинадай коллектив соо үгэ хэлэбэд. Түүхын эрдэмэй кандидат М. Г. Брянский үзэл сурталай тэмсэлэй болон шажан мүргэлэй хоорондохи харилсаа холбоон тухай хөөрэбэ. Энэл темээр ниитын эрдэмэй институдай секторые даагша Т. М. Михайлов комбинадай столовын болон 8-дахи ГПТУ-гай коллективүүдэй урда үгэ хэлээ. Тус институдай востоковедениин таһагые даагша, түүхын эрдэмэй доктор Ш. Б. Чимитдоржиев механическа цехтэ элидхэл уншаба.

Г. ПОГНАЕВА,
мяха-консервын комбинадай парткабинедые даагша.

Улаан-Үдын «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденто «Электромашина» заводто арбан нэгэдэхи табан жэлэй хубиингаа түсэбүүдые дүүргээд, хүдэлжэ байһан ажалай түрүүшүүл үдэр бүри олошорно. Тэдэнэй нэгэниинь — хоёрдохи цехэй изолировщица Е. К. Истомина. Мүнөө тэрэ 1986 оной март һарын тоосоогоор ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. К. Истомина.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

АЛАС ДУРНЫН хизаарта

ТАСС-ай КОРРЕСПОНДЕНТНУУДА МЭДЭЭСЭНЭ

ЭРХИМ ШАНАРТАЙ ҮРЭҺЭ ХҮРЭНГЭ ХААНА

Амарай эрье шадарай колхоз, совхозууд соягай эрхим шанартай үрэһэ хүрэнгөөр сүм хангагдаа. Агропромышленна комплексын талаар партнернуудынь — тусхай шэглэлтэй «Восточное» ба «Даурское» гэжэ ажахынууд үрэһэ хүрэнгэ эртээнһээ бэлдэһэн байгаа.

Еврейн автономито областиин олохон ажахынуудай амбаарнууд эрхим шанартай үрэһэ хүрэнгөөр дүүргэгдэбэ. Эндэ энэ үнэтэй сэнтэй техническэ ургамал хабарай полиин ехэхэн хубиие эзэлдэг. Нютагай эрхэ байдалда гектарһаа 15 центнер ургаса үгэдэг «Янтарная» гэжэ сорт булюу һайн гэжэ тоологдодог. Ерэхэ хабартаа Алас-Дурнын селекционернүүдэй бии болгоһон энэ шэнэ сорт автономито областиин соягай плантациин гурбанай хоёр хубиие эзэлхэ байна.

Үрэһэ хүрэнгэ тарижа ургуулгые промышленна үндэһэ һуурида оруулһанайнь үрэ дүнгүүд туйлагдажа эхилээ. Хизаарай түрүү ажахынуудай соя ургуулагшад гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер тоһолиг үрэһэ хүрэнгэ суглуулаа. Үрэһэ хүрэнгэ тарижа ургуулха шэглэлтэй совхозууд болон ажахынуудай хоорондохи холбоое районно агропромышленна нэгэдэлнүүдэй соведэй тааруугаар залан хүтэлбэрилдэг байһаниинь энэ амжалтын эшэ нүхэсэл мүн болоно.

Хабаровск.

ХОЛЫН ХОЙТО ЗҮГЭЙ ШУБУУШАДТА

Магадан шадар «Северная» гэжэ шубуунай фабрика хүдэлжэ эхилэнхэй. Эндэ жэл бүри 4 миллион бройлер тэнжээгдэдэг байха. Үйлэдбэри дээрэхи хүдэлмэринь автомадаар хангагданхай, оньһожоруулагданхай юм.

Холын Хойто зүгтэ шубуу үсхэбэрилгэ амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ. «Птицепром» трестын предприятинуудта, хамһабариин ажахынуудта жэл бүри 180 миллионһоо дээшэ үндэгэн үйлэдбэрилэгдэдэг. Энэнь областиин хүн зоной хэрэглэмжые сүм хангаха арга олгодог. Шэнэ фабрика Колымагай болон Чукоткын ажалшадые шубуунай мяхаар баһал хангаха.

Харин областной түбэй дүтэ шадар шубуушадай болбосон түхэлтэй хото урган бодхоогдоно.

Магадан.

ГАЗАРАЙ ХҮДЭЛЭЛГЭҺӨӨ ХАМГААЛХА

Социально-соёлой болон ажаһуудалай бүхы хэрэгтэй предприятинуудтай байрын гэрнүүдэй комплексые байгуулгада Камчаткын архитекторнүүдтэй хамта сейсмологууд болон геофизигүүд хабаадалсаа юм.

Проектыень эрдэмтэдэй зохёоһон туршалгын микрорайон хадаа газарай хүдэлөө һаань, гэрнүүд хэр бүхэ байхаб гэжэ шалгаха газар болохо ёһотой.

Барилгын туршалгын талмай дээрэ түрүүшын тэһэрэлгэ хэгдэһэн байна. Тиигэжэ тэһэрэлгын долгинуудай гэрэй түхеэрэлгэнүүдтэ үзүүлдэг нүлөөе шэнжэлхэ гэжэ шиидэгдээ юм. Гэрнүүд дотор тодхогдоһон приборнууд баригдажа байгаа гэрнүүдые газарай хүдэлэлгэһөө хамгаалха тааруу зохид арга шэлэхэдэнь туһалха ёһотой. Энэ нютагта олон дабхар гэрнүүдые барижа болохо гү, хэр тарангяар барихаб гэһэн асуудалнуудта барилгашад харюу абаха байна.

Туршалгын үнгэргэгдэһэнэй һүүлээр туршалгын комплексын гэрнүүдтэ хүнүүд орожо, түбхинэхэ.

Петропавловск-Камчатский.

ЭДЕЭ ХООЛОЙ ПРОГРАММА—БҮГЭДЭ АРАДАЙ ХЭРЭГ

ШАНАРТА ГОЛ АНХАРАЛ

Арбан нэгэдэхи табан жэлэй дүрбэдэхи жэлэй гурбан квартал үнгэрбэ. Энэ хугасаа соо һү һааха, гүрэндэ тэрэниие худалдаха талаар зарим тэды амжалта туйлагдаашье һаа, жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ бэрхэтэйхэн байдалда оронхой. Илангаяа һүүлэй һаранoccурта сагаан эдеэ үйлэдбэрилгэ эрид доошолоо. Бэшүүрэй, Загарайн, Сэлэнгын, Яруунын, Баунтын районуудай ажахынууд мүнөө үедэ нёдондонойхидо орходоо гүрэндэ һү багаар худалдана. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, эдэ колхоз, совхозууд зоотехническэ нормын ёһоор үнеэдээ һайнаар эдеэлүүлхэгүйһөө гадна, һаалиингаа малай тоо толгойнь үсөөрүүлжэрхинхэй. Бэшүүрэй район гүрэндэ һү тушааха арбан һарынгаа түсэбые бэелүүлжэ шадаагүй, жэлэйнгээ даабари дүүргэхэнь бэрхэтэйхэн болонхой. Эндэ үнеэн бүриһөө һү абалгань үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ дээшэшье һаа, үнеэдэйнгээ тоое хорооһонһоонь боложо, сагаан эдеэ үйлэдбэрилгэнь нёдондонойхитой адлирхуу. Жэлэй эхинһээ хойшо район дотор һаалиин мал аяар 250 толгойгоор хороһон гэхэ гү, али жэлэй түсэбтэ 700 үнеэн дутаалдана. Энэ ямар шалтагаанһаа болооб гэхэдэ, тус районой ажахынууд үнеэдээ гүрэндэ олоор тушаана. Иигэжэ байхадань, хаанаһаа һүн абтахаб даа.

«Новосретенский» совхоз тоһоной заводто һү худалдаха арбан һарынгаа түсэбые дүүргэжэ шадаагүй. Эндэ жэлэй һүүлдэ 624 үнеэн байха һаа, харин мүнөө оройдоол 408 толгой тоологдоно. Үнгэрһэн гурбан кварталай туршада миин лэ 45 гунжан түрэһэн байха юм. Харин мяханай комбинадта аяар 99 үнеэн тушаагдаа, 20 толгой гарзалшоо. Иимэ байдал Охин-Булагай, «Сибирь» совхозуудта, «Победа», «Дружба» колхозуудта үзэгдэһөөр. Эндэһээ эдэ ажахынууд һү һааха, гүрэндэ худалдаха талаар ехэл гээгдэлдэ оронхой.

Ушар иимэһээ район, ажахы бүхэн гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэбые заатагүй дүүргэхын тула доторой хэрэглэмжэдэ гаргашалгаяа нилээд хорооохо ёһотой. Гүрэнэй түсэб дүүргэхэ гээшэ нангин хэрэг мүн.

Олохон районуудта ажахы доторой хэрэглэмжэдэ ехэ һүн гаргашалагдана. Энэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, зарим колхоз, совхозуудай мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд тэрэниие хинан шалганагүй, һүеэ хайша хэрэгээр иишэ тиишэнь гаргашална. Эдэ бүгэдэһөө түсэбэй дүүргэлтэ бэрхэтэйхэн болонхой. Жэшээлхэдэ, Мухар-Шэбэрэй районой «Заганский» колхоз гүрэндэ һү тушааха даабарияа оройдоол 98 процент дүүргэһэн аад, ажахы доторой хэрэглэмжээ аяар 80 процентдэ хүргэһэн байна. Тус ажахы нёдондонойхидо орходоо һү ехээр һаагаашье һаа, тэрэнээ тугалнуудтаа нормоһоонь үлүү хэтэрмээр эдюулһэндээ, гүрэндэ сагаан эдеэ худалдаха түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй. Хэрбээ эндэ тугал бүхэндэ 280 килограмм һүн үгтэхэ нормотой һаа, харин тэрэнээ 40—50 килограммаар ехэ болгоһон байна. Иимэ байдал Зэдын районой Ториин совхоздо үзэгдэнэ.

Гүрэндэ һү худалдаха түсэбтэ даабарияа дүүргэһэншье һаа, ажахы доторой хэрэглэмжэдэ һүеэ ехээр гаргашалдаг колхоз, совхозууд республика дотор олон. Баргажанай районой Уланай колхоз энэ жэлдэ һү һаажаа нилээд дээшэлүүлжэ шадаа. Теэд энэ һаагдаһан бүхы һүнэй оройдоол 65 процентнь тоһоной заводто тушаагдаһан, харин бэшэниинь ажахы доторой хэрэглэмжэдэ үлөөгдэһэн байха юм. Колхоз үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 80 тугал үсөөн абаашье һаа, тэдээнһээ нёдондонойхидо орходоо 1000 центнерээр ехэ һү гаргашална. Иигэжэ эдэнэрэй һү тушаалгада хайша хэрэгээр, эзэн бусаар хандажа байхадань ехэл халагламаар. Түнхэнэй, Улаан-Үдын, Хурамхаанай, Хэжэнгын, Загарайн, Кабанскын районуудай байдалынь баһал иимэрхүү.

Гүрэндэ сагаан эдеэ тушаалгые дээшэлүүлхэ үшөө нэгэ арга нүхэсэл гэхэдэ, һүнэй тоһолигынь болоно. Диилэнхи колхоз, совхозууд үнгэрһэн хугасаа соо һүнэйнгөө тоһолигыень хараа байса доошолуулһан байха юм. Республика дотор энэ дүн 0,02 процентээр доошолуулагдажа, 1770 тонно һүн алдагдаа. Нэгэ районой ажахынуудһаа абтаһан тоһолигынь ондо ондоо байһаар. Жэшээлхэдэ, Мухар-Шэбэрэй районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз байгша ондо үнгэрһэн жэлэйхидэ орходоо тушааһан һүнэйнгээ тоһолигые 0,06 процентээр дээшэлүүлээ гэхэ гү, али мүнөө тэдэнэрэй 3,95 процент тоһолигой һү тоһоной заводто худалдахадань, 371 центнер һүн нэмэжэ абтана бшуу. Энэл районой «Забайкалец» совхоз һүнэйнгээ тоһолигые нёдондонойхиһоо 0,19 процентээр доошолуулһандаа 570 центнер һүеэ гээһэн байна. Иигэжэ тус ажахы гүрэндэ сагаан эдеэ худалдаха гурбан кварталайнгаа даабариие бэелүүлэнгүй үлэшоо. Эдэнэр тоһоной заводто абаашаһан продукциингаа шанарта анхаралаа муугаар хандуулна. Эндэһээ нэгэдэхи сортын шанартай һүн хоёр дахин бага болошоо. Тусхайлбал, совхоз нэгэдэхи квартал соо 95 процент һүеэ нэгэдэхи сортоор тушаажа байһан һаа, харин мүнөө энэнь 49 процентдэ хүргэгдэнхэй. Үшөө 110 центнер һүеэ гашалгажа, ехэхэн хохидолдо ороһон байха юм.

Түнхэнэй районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һүнэйнгөө тоһолигые 3,89 процентдэ хүргэхэдэнь, 267 центнер һүн нэмэжэ, гүрэндэ абтаа. Харин «Мир» колхозой һүнэйнь тоһолигынь 3,6 процент байжа, 307 центнер һүеэ гээһэн болоно. Иимэ жэшээнүүд район бүхэндэ бии. Һүнэй тоһолигынь юун дээрэһээ доошолноб гэхэдэ, элдэбын шалтагаанууд һаа дулдыдана. Нэн түрүүн тэжээлһээ, үүлтэр һайжаруулгаһаа, ажалай эмхидхэлһээ эшэ үндэһэтэй.

Һүнэй шанарыень, тоһолигыень шалгаха лабораторитой, һаалишад һааһан һүнэйнгөө түлөө бэшэ, харин тоһолигой түлөө түлбэреэ абадаг ажахынуудта һүнэй тоһолигынь доошолдоггүй. Мүн лэ нарай тугалнуудта һүеынь тусхай нормын ёһоор эдюулһэн, үнеэдээ зүбөөр һааһан, һүүлшын дуһалыень һайса шоборһон фермэнүүдтэ үрэ дүнгынь нилээд дээшээ байдаг бшуу. Хэнэйшье мэдэһээр һүүлшын дуһалайнь тоһолигынь ехэ байдаг. Тусхай үнгэргэгдэһэн шалгалтын ёһоор үнеэдэй хүхэ дэлэндэнь 200—300 грамм һүн үлэдэг. Тэрэнэй тоһолигынь 7—8 процентдэ хүрэдэг юм.

Һүнэй шанарыень тодорхойлхо тусхай лабораторитай ажахынууд сагаан эдеэгээ гүрэндэ тушаахадаа заатагүй тоһолигыень элирхэйлдэг байна. Хэрбээ хүргэлтэ сааршан дээрээ эдэ бүгэдэ бэшэгдэһэн һаань, тоһоной заводойхид тоһолигыень юундэ доошонь дарахаб? Харин һүнэйнгөө шанарыень элирхэйлдэггүй колхоз, совхозуудһаа асарагдаһан продукциин шанарынь доогуур абтадаг байха юм. Түнхэнэй, Хяагтын, Сэлэнгын, Улаан-Үдын болон һүнэй промышленностиин бусад предприятинуудай тушаажа абагшад сагаан эдеэнэй шанарыень доошолуулха ябадал гаргадаг.

Баргажанай, Кабанскын, Хурамхаанай, Прибайкалиин, Улаан-Үдын районууд бага тоһолигтой һү гүрэндэ худалдана. Хэжэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Захааминай, Хориин районуудай колхоз, совхозууд энэ жэлдэ һүнэйнгөө тоһолигые эрид доошолуулһан байха юм.

Республикын оройдоол 36 ажахы һүнэйнгээ тоһолигыень дээшэлүүлжэ шадаа.

Хэрбээ экономическа талаарнь тоолохо болоо һаа, иимэрхүү байна. Республика һүнэйнгөө тоһолигые 0,1 процентээр дээшэлүүлжэ шадабал, бүхыдөө 3650 тонно һүн нэмэжэ абтаха ушартай.

Үшөө фермэһээ тоһоной заводууд хүрэтэр һүнэй шанарынь ехээр муудадаг байна. Олохон ажахынуудай һаалиин фермэнүүд һаагдаһан һүеэ хүргэдэггүй, муугаар хадагалдаг дээрэһээнь абаашаһан продукциин шанарынь нилээд доошолно. Гашалһан, ээдэһэн, һүнэй һөөргэнь бусаагдаха ябадал али олошоронхой. Эдэ бүгэдэһөө боложо, үнгэрһэн хугасаа соо бүхыдөө 1222 центнер һүн һөөргэнь ажахынуудта бусаагдаһан байна. Илангаяа Мухар-Шэбэрэй районой «Забайкалец» колхозой, Хяагтын районой Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой, «Пограничный» совхозой, Баргажанай районой Хилганын, Уланай колхозуудай, Шитханай совхозой, Хэжэнгын «Первомайский» совхозуудай һүнэйнь ээдэшэһэниинь элирүүлэгдэнхэй.

Ушар иимэһээ үлэгшэ һаранuудай туршада һү ехээр һаажа, түсэбөө дүүргэхэ гээшэ хүн бүхэнэй нангин уялга мүн.

А. ХАНГАЛОВА,
хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ ба тэрэнэй шанарыень хинан шалгаха талаар республикын гүрэнэй инспектор.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ЖУРНАЛИСТНУУДАЙ ХОЛБООНОЙ Х СЪЕЗД

ҮНЭН ҮГЫН НҮЛӨӨ ЕХЭ

...үнис байгуулалтын агууехэ хараа зорилгонуудые ...дэ ажалшадые элсүүлхээр, тэдэниие түрүү үзэл ...ойгоор хүмүүжүүлхэ талаар сэгнэшэгүй ехэ үүргэ ...эг совет журналистнууд олониитын дунда мэдээ...раадаг хэрэгсэлнүүдэй ашаар үе саг тухайгаа үнэн ...уншагшадтаа хөөрэжэ, амгалан байдалай түлөө ...э түрүү зэргэдэ жагсанад. Манай республикын ...истнуудай холбооной жэшээ дээрэ абаад харабал, ...дэнь мүнөө үедэ 393 гэшүүн тоологдоно, тэдэнэй ...нь дээдэ эрдэмтэй, эрдэмэй 17 кандидат, эрдэмэй ...октор, Наукануудай академиин гэшүүн бии. Хол...78 гэшүүд орден, медальнуудаар шагнагданхай, ...налист РСФСР-эй ба Буряадай АССР-эй соёлой ...а хүдэлмэрилэгшын нэрэ зэргэдэ хүртэһэн, 3 хүн ...й АССР-эй Верховно Соведэй депутат, 55 хүн ...ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагшад болоно.

...манай журналист... хүндые, ниитын ...хёохы бэлиг ша...ашлһэн үшөөшье ...нууд һая боло... Буряадай АССР-...нуудай холбоо... дээрэ тэмдэглэг... правлениин ...соо ябуулһан хү...й элидхэл прав...үүлэгшэ, «Правда ...зетын редактор ...дев хэбэ. Респуб...йонно, олон хэ...нүүдэй редакци...идени болон ра...ын талаар Бу...Р-эй Гүрэнэй ко...йгал» журналай, ...мой хэблэлэй кол...ртиин областной ...хүтэлбэри доро ...съездын, КПСС-...удаадахи Плену...идхэбэринүүдые, ...К-гай Политбю...ээтэ заседани... К. У. Черненк...үгын тобшо...нуудые бодотоор ...оной дунда үзэл ...ческэ хүдэлмэ...аар ябуулаа, эко...үгжэлтэ, дэбжэл...нуудые һайнаар ...ээлхэдэ, респуб...омышленна комп...ада, Эдеэ хоо...э хүсэнэй прог...бэелүүлгэдэ, со...е шэнэлэн хуби...глэлнүүдые тайл... журналистнуудай ...Элидхэлшэ тодор...үдтэ тоггоо. Хэр...үнэн», «Ленин... «Байкальские ог... ...дэй хуудаһануу...та хүдөө ажахын дабшаса тухай илангаяа тобойсо харуулагдадаг һаань, «Правда Бурятии», «Красная Селенга», «Северный Байкал», «Огни Курумкана» газетэнүүдтэ экономическа хүгжэлтын асуудалнууд олоор табигдана. Манай хүдэлмэри богонихон хугасаагай үзэгдэл болоод, үнгэрхэ бэшэ, харин түрэл хизаараимнай түүхын бодото хуудаһанууд болон үлэхэ гэжэ тэмдэглэхэдээ, Буряадай АССР-эй 60 жэлэй ойдо, Буряад ороной Россин гүрэнэй бүридэлдэ орохоор 325 жэлэй ойдо, БАМ-да «алтан залгалаагай» холбогдоһон үедэ ба бусадшье шухала үйлэ хэрэгүүдтэ зорюулагдаһан материалнуудые элидхэлшэ дурдаба.

Олон хэһэгтэй газетэнүүдтэ «Техническэ дэбжэлтын түлөө», «Хамтын подрядай гурим» гэһэн ниитэ шэнэ гаршагууд бодото һууряа олоо. Ажалша коллективүүдые, мүнөө үеын хүнэй шэнжэ шанарые радио, телевиденеэр харуулан дамжуулга һайжаруулагдаа, «Түрүү зэргэдэ дабшагшад», «Коллектив ямар шадалтайб» гэһэн циклнүүд олондо һайшаагдадаг болонхой. Социалис мүрысөө эрхимээр харуулха талаар Бүхэсоюзна конкурсдо хабаадажа, түрүү һууринуудые эзэлһэн «Правда Бурятии», «Буряад үнэн» газетэнүүдэй хуудаһануудта «Ажахы эрхилэлгэ», «Мүрысөөндэ хабаадагшын үгэ», «Табан жэлэй түрүүшүүл», «Мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ», «Анхарагты, түрүү дүй дүршэл» гэһэн ниитэ гаршагууд заншанхай. «Долина Кижинги», «Красная Селенга», «Саяны» газетэнүүдтэ газар элдүүрилгын асуудалнууд, «Заря коммунизма», «Прибайкалец» газетэнүүдтэ һү һаалиин үйлэдбэридэ онсо анхарагдана гэхэһээ эхилээд, һайшаалта баримтанууд олон.

Журналистнуудай кадрнуудые бэлдэхэ, мэргэжэл шадабарикень дээшэлүүлхэ, хүдэлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдтэй харилсаа тогтонижуулха тухай, тоосоото үе соо болоһон пленумүүд тухай, бусадшье эмхидхэлэй хүдэлмэри тухай нүхэр Казанцев хөөрөө. Жэшээлхэдэ, правлениин бюрогой гэшүүд партиин Хойто-Байгалай горкомтой суг БАМ-ай партийна хүтэлбэрилэгшэдтэй зүблөө үнгэргөөд, дүнгүүдээрнь Буряадай номой хэблэлээр «Коммунистнууд, урагшаа!» гэһэн брошюра гаргаа һэн. Зохёохы ёһоной 5 секци правлениин дэргэдэ хүдэлнэ. Республика доторнай Я. Гашегай нэрэмжэтэ шанда хүртэхын түлөө конкурс заншалта болонхой. Тоосоото үе соо энэ шангай 9 лауреат тодорон гараһан байна.

«Газетэ хадаа юрэл мэдээсэлэй бэшэ, харин экономическа зорилгонуудта ажалшадые элсүүлдэг орган мүн» гэһэн В. И. Ленинэй захяае дурдахадаа, элидхэлшэ дутуу дундануудта тогтобо. Мүрысөөнэй ябаса харуулха гү, али ажалшадай зүгһөө гараһан түрүү үүсхэл дэмжэхэ бодомжолонуудай саг зуурын үзэгдэл болоод, һалаха ушарнууд дайралдана. Газетын хуудаһануудта партийна тематикын гол һуури эзэлхэ тухай, энэ талаар республиканска газетэнүүдэй дүршэлые хараада абаха тухай тэмдэглэгдээ. «Буряадай залуушуул» газетын уншагшадтаяа харилсалгын зарим арганууд шүүмжэлхы ёһоор заагдаба. Гэхэтэй хамта, зарим ниитэ гаршагуудай үзэгдэхэеэ болиһон тухай, жанрай талаар, хэмһээ олон үгэ хэрэглэһэнһээ боложо, материалай удхын балартадаг тухай, нэгэ янзын гаршагуудай газетэнүүдэй номерһоо номерто «нүүдэг» тухай тодорхой баримтанууд тоологдобо.

КПСС-эй XXVII съездые угтуулан, Илалтын 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан, Буряадай журналистнууд — хурса гууриһатан, хурдан ухаатан бэлиг шадабаряа түгэс зорюулхаар бэлэн, агуу Ленинэй заабаряар совет журналистикын гол ёһонуудые бэелүүлхээр зэһэнхэй гэжэ элидхэлшэ үгэеэ түгэсхөө.

Элидхэл зүбшэн хэлсэлгые Телевидени болон радио-дамжуулгын талаар Буряадай АССР-эй гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ **А. С. Серебряков** эхилбэ.

— СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан Пленум дээрэ нүхэр Константин Устинович Черненкын хэлэһэн үгэнүүдые дурдалтай: «Мүнөө үеын хүниие, социализмые эдэбхитэйгээр байгуулагшые харуулха зорилго табигдана». Энэ манда бүримүһэн хабаатай, — гээд, нүхэр Серебряков радиокомитедэй болон телецентрэй коллективүүдэй зорилгонуудта тодорхоигоор тогтоо. Харагшадай, шагнагшадай сэдьхэлэй эрилтэдэ хүрэмөөр материалнуудые бэлдэхэ, техническэ талаар хангалтые һайжаруулхын асуудалнуудые тэрэ тон шухала дээрэ тоолобо.

Удаань үгэ хэлэһэн «Северный Байкал» газетын редактор **В. В. Островский** БАМ-ай барилгын ябаса харуулха талаар газетын дүй дүршэлдэ тогтоо, саашадаа түмэр зам ашаглалгые бүри һайнаар харуулхые оролдохо тухайгаа коллективэй зүгһөө найдуулаа. Хойто-Байгалай районой журналистнуудай ажаллаха эрхэ байдалые һайжаруулха талаар һүүлэй үедэ онсо оролдолгын гаргагдаһандань урмашанги байһанаа мэдүүлээ.

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин Буряадай филиалай Биологиин институдай директор **Э. Л. Климашевский** эрдэм наукын туйлалтануудые ажабайдалда нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ хэблэлэй үүргын тон ехэ байһые заахадаа, арадай ажахын һалбаринуудай хүгжэлтэдэ ашатай туһатай энэ харилсаа холбооной саашадаашье бэхижэхэ байһые хараада абанхайбди гэжэ мэдүүлбэ.

Байгуулагдаһаар 50 жэлэйнгээ ойе тэмдэглэһэн олон хэһэгтэй «Локомотив» газетын редактор **В. С. Карнаухова** эндэхи журналистнуудай ажал, хэрэгүүд тухай хөөрэхэһөө гадна республика дотор газетэнүүдэй хэблэлэй шанар һанаһанда хүрэнэгүй гэжэ шүүмжэлбэ. Илангаяа дүрэ зурагууд балараар гарана, олон хэһэгтэй газетэнүүдтэ дүрэ зурагуудые хэблэлдэ бэлдэхэнь бэрхэтэй, уран зураашад дуталдана гэбэ.

Удаань «Буряад үнэн» газетын редактор **Р. Б. Гармаев** үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэ үндэһэлэн, редакциин коллектив уншагшадтаяа харилсаа холбоогоо бэхижүүлхэ, тэдэнэй дунда үзэл сурталай, ниитэ-политическэ хүдэлмэри амжалтатайгаар ябуулхын тула районуудта, мүн редакцидаа уулзалгануудые эмхидхэдэг болонхой гэбэ. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын, Хориин, Загарайн районуудай үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшэдэй эдэбхитэдтэй, тэжээл бэлэдхэлгын үедэ Улаан-Үдын районой түлөөлэгшэдтэй, таряа хуряалгын эхиндэ Сэлэнгын районой ажахынуудай парторгнуудтай, агитколлективүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэй үнгэргэһэн уулзалганууд ашатай туһатай байгаа. Гадна партиин райкомуудай пропаганда болон агитациин таһагые даагшанар редакцида сугларжа, ниитэ нэгэ зорилго бэелүүлхэдээ, хүсэ шадалаа элсүүлхэ тухай хөөрэлдэһэн юм. Нүхэр Р. Б. Гармаев республикын газетые уншасатай, һонирхолтой болгохо хэрэгтэ уран зохёолшодой хабаадалгые һайшаан тэмдэглээ.

Республикын Уран зохёолшодой холбооной правлениин түрүүлэгшэ **Н. Г. Дамдинов** трибунада гарахадаа, уран зохёолой бүтээлнүүдые дэлгэрүүлгэдэ хэблэлэй, радио болон телевидениин дүүргэдэг ехэ үүргые тэмдэглэбэ. «Журналистнуудай зэргэһээ олон уран зохёолшод урган гаранхай, нимэ харилсаан үргэлжэлһөөр. Уран зохёолшоднай ажабайдалай гүн соо ябадаг тула өөһэдөө газетэнүүдтэ очерк, мэдээсэл гэхэ мэтые үгэхэ зэргэтэй, уялгалагданхайшье юм. Районно газетэнүүдтэ литературна хуудаһанууд үсөөноор гаргагдана, энээниие эдэбхижүүлхэ байгаа»,— гэжэ Н. Г. Дамдинов һанамжала элирхэйлбэ.

«Знамя труда» газетын редактор **Н. Б. Будаев** политическэ эрдэм мэдэсэ дэлгэрүүлэн тарааха талаар редакциингаа журналистнуудай эдэбхи, залуу кадрнуудые һурган хүмүүжүүлгэ тухай, үйлэдбэриин хүгжэлтэдэ газетын үзүүлдэг нүлөөн тушаа тогтоо. «Прибайкалец» газетын редактор **Б. П. Батурин** «түхэреэн столдо» һаалишадтай уулзалгын заншалта болоһон тухай, социалис мүрысөө дэлгэрүүлгэдэ эмхидхэлэй арга боломжонуудые гүйсэд хэрэглэхэ тухай һанамжалба. Үнинэй журналист, уран зохёолшо, Социалис Ажалай Герой **Ц. Н. Номтоев** дайнай хүшэр хүндэ жэлнүүдтэ уран зохёолшодой, журналистнуудай габьяата ажал тухай дурсажа, мүнөө үеын хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэ һургаал боломоор заабаринуудые хэлэбэ. Илалтын 40 жэлэй ойе угтуулан, ажалай ба дайнай ветеранууд тухай эрхим очеркнуудые ном болгон, согсолон гаргаа һаа, һайн бэлэй гэбэ. Буряад уншагшадай һонирхол үни сагһаа үүсхэдэг «Буряад үнэн» газетын тусхай «Толи» хуудаһанай шанарые бүри һайн болгохын тула бидэнэр, уран зохёолшодшье оролдохо зэргэтэйбди гэжэ **Ц. Н. Номтоев** тобшолбо.

Партиин обкомой секретарь **А. А. Бадиев** съездын хүдэлмэридэ хабаадажа, үгэ хэлээ.

Съездын хүдэлмэридэ Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Б. С. Семенов**, КПСС-эй обкомой таһагые даагша **Л. Я. Нохосоев** гэгшэд хабаадаа.

Республикын Журналистнуудай холбооной правлениин түрүүлэгшээр **И. В. Казанцев**, түрүүлэгшын орлогшонороор **Р. Б. Гармаев, А. С. Серебряков**, харюусалгата секретаряар **Ц-Д. Н. Дугаров** һунгагдаба. Съездын хүдэлмэриин дүнгөөр тусхай тогтоол баталан абтаа.

Г. ДАШЕЕВА,
съездын делегат.

АЖАЛАЙМНАЙ ЗАЛУУ ХАЛААН

ҮЙЛЭДБЭРИТЭЙ ХОЛБООТОЙГООР...

Ургажа ябаа залуу үетэниие ажалша бэрхээр, олониитын хэрэгэй түлөө эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүмүүжүүлхэ гээшэ гансашье совет һургуулиин бэшэ, мүн бүгэдэ арадай хэрэг болоно. Энээн тухай манай түрэл Коммунис партиин Центральна Комитедэй апрелиин (1984 он) Пленумэй материалнууд болон юрэнхы эрдэмэй ба тусхай мэргэжэлэй һургуулиин реформын гол шэглэлнүүд дотор яһала хэлэглэгдэнхэй. Эдэ бүгэдые ажабайдалда бэелүүлхэ талаар Хориин нэгэдэхи дунда һургуулиин багшанарай хүсөөр ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. Һүүлэй хэдэн жэлэй туршада тус һургуулиин үйлэдбэриин бригада олониитэдэ аша туһатай хүдэлмэри хэхэ зуураа, хурьгадые эхэһэнь һалгаагдаһанай һүүлээр харууһалан, адуулжа, таргалуулан, томо болгохо, мүн хонидой нооһо хайшалалгада, овощ болон хартаабха ургуулгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тиигэжэ үхибүүд хүдөө нютагайнгаа хүнгэн бэшэ ажалтай һургуулиин наһанһаа танилсан нүхэсэнэ.

Манай һургуулиин «Эдир наһан», «Ойн баяр» гэжэ ажалай ба амаралтын лагерьнуудай коллективүүд хүршэ байдаг шефүүд болохо Анаагай совхоздо ехэ туһаламжа үзүүлдэг гээшэ. Тэдэнэй хүсөөр хэдэн зуугаад хони хурьгад харууһалан адуулагдана,. «сагаан алтан» сэбэр һайханаар хуряагдан абтана.

Ажалай болон амаралтын лагерь хоёр сезоной туршада хүдэлдэг. Нэгэ сезон 40 үдэрэй туршада үргэлжэлнэ. Лагериин сезон бүхэн 4—4 һурагшадһаа бүридэһэн 3 звено боложо хубаарилагдадаг. Жэшээнь, нэгэдэхи звеногой гэшүүд эрье хонидые адуулдаг, хоёрдохи звенонь—зуһагуудай, харин гурбадахинь — нарай аад, бэеэр һулашаг хурьгадые харууһалдаг байһан. Иимэрхүү ёһо гуримаар «Ойн баярай» нэрэмжэтэ лагериин ажал ябуулагдаһан байна. Нэгэдэхи сезондо хүдэлһэн Саша Наумович, Ольга Кабакова, Татьяна Иванова, Ира Корнева, хоёрдохи сезондо Валера Беликов, Марина Хамарханова, Татьяна Жамсуева, Володя Михеев гэгшэд онсо шалгараа.

Гадна «Эдир наһан» гэһэн лагериин нэгэдэхи сезоной гурбадахи звеногой Эля Дондокова, Дондок Гынденов, Даша Базаржапов, Октябрина Бальжинимаева, хоёрдохи сезоной хоёрдохи звеногой Зорик Батанов, Дондок Бабудоржиев, Галя Ситьникова, Эля Банзарова болон бусад эдэбхитэй, түрүү ажалаараа нүхэд сооһоо шалгараһан байна.

Тэндэ амарһан үхибүүдэй хони хурьгадые харууһалан адуулха хэрэгтэ Анаагай совхозой ахамад зоотехник Р. Г. Галсанов, гурбадахи отделениин ветеринарна врач Б-Х. Луданова, хонишодой бригадир Б. З. Батуев гэгшэд аха нүхэд янзаар һурган хүмүүжүүлгын заабари зүбшэн үгэдэг байгаа.

Ажахын мэдээгээр хонишон, Хүндэлэлэй Тэмдэг ордено Самбу Найданович Сойжонов эдиршүүлдэ өөрынгөө ажалай баян дүршэлые дамжуулан үгэһэн байха юм.

Гэхэтэй хамта һургуулиин багшанар Мария Зориктуевна Эрдынеева, Валентина Жамьяндагбаевна Дондокова, Елизавета Буянтуевна Туманова, Сергей Гомбоевич Доржиев уридшалан табигдаһан графигаар тус лагерьнуудта ошожо, хүмүүжүүлэгшэдээр хүдэлөө бэлэй.

Эдэ лагерьнуудта хүдэлһэн хүбүүд, басагад сүлөө сагаа мүн һайнаар үнгэргэдэг байгаа. Районой түбэй библиотекын хүдэлмэрилэгшэд саг үргэлжэ тэндэ шэнэ шэнэ номуудые абаашадаг, һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг һэн. Мүн арбан үдэртэ нэгэ удаа кино асаржа, харуулдаг байгаа.

Лагерьта амаржа байһан үхибүүдэй хоорондо волейбол, баскетбол, теннисээр, шатараар мүрысөөнүүд үнгэргэгдэдэг һэн.

Ажалай ба амаралтын лагерьнуудай хүсөөр адуулагдаһан эрье хонидой толгой бүхэн үдэртөө дунда зэргээр 85 граммаар шэгнүүрээ нэмээ. Мүн хурьгадые адуулһан, «Эдир наһан» гэжэ лагериин гэшүүдэй адуулһан хурьгадай толгой бүринь сүүдхын туршада 125 граммаар шэгнүүрээ нэмээгээ. Энэнь тон һайн үрэ дүн гээшэ. Ушарынь хадаа түсэбтэ даабариһаа 25 граммаар үлүү болоно ха юм.

Лагерьнуудай гэшүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолходо, Галсан Гомбоев, Дондок Гынденов, Саша Павлов, Таня Жамсуева, Даша Базаржапов, Виктор Бальчинов, Радна Чимитдоржиев гэгшэд шалгаржа, түрүү һууринуудые эзэлһэн, ВДНХ-гай түлөөһэгүй путевконуудаар шагнагдаһан байна. Гадна һайнаар хүдэлһэн олохон хүбүүд, басагадта магтаалай грамотанууд, үнэтэ бэлэгүүд, «Зунай четвертиин отличник» гэһэн ВЛКСМ-эй ЦК-гай тэмдэгүүд барюулагдаа юм.

Ажалай болон амаралтын эдэ лагерьнуудай амжалтатай һайнаар ажаллаһанай ашаар манай коллектив районой һургуулинуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ нэгэдэхи һуури эзэлжэ, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан тугта хүртэһэн байна. Энэ Улаан тугнай бидэниие саашадаа үшөө һайнаар ажаллахые, Эхэ оронойнгоо Эдеэ хоолой программые бэелүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулха ажалай найдамтай шэнэ халааниие бэлдэхэ хэрэгүүдтэ уялгална.

Гадна манай һургуулиин үйлэдбэриин бригадын гэшүүдэй хүсөөр 38 гектар талмайн хартаабха хуряагдаһан, 7127 толгой хонидой нооһон хайшалагдаһан, мүн 80 центнер зелёнко ургуулагдаһан байна.

Манай һургуулиин багшанар болон һурагшад Анаагай совхозой гурбадахи отделениин һү һаалиин фермын коллективтэ горитой туһаламжа үзүүлдэг байна. Тэрэшэлэн хонишод, малшадта ошожо, лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ, һонирхолтой концертнүүдые харуулна. Түрэлхидтөө, шефүүдтээ зорюулагдаһан ханын газетэнүүдые, «Дайшалхы» болон «Сахилгаан» хуудаһануудые гаргадаг юм.

Манай шефүүд болохо Анаагай совхозой хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд, ажалай түрүүшүүл, һургуулидамнай ерэжэ, һурагшадтай эмхидхэгдэһэн уулзалгануудта хабаадалсадаг, һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг. Ахалагша классуудай һурагшадта ерээдүйнгөө мэргэжэл шэлэн абахадань, зүбшэл заабаринуудаа үгэдэг байна.

Г. ЦЫРЕТОРОВА,
Хориин 1-дэхи дунда һургуулиин классһаа гадуур хүдэлмэри эмхидхэгшэ.

ҺУРГУУЛИИН ХҮГЖЭЛТЭ МҮНӨӨНЭЙ ШАТАДА

«Социалис һургуулиин теориин ба бодото ябуулгын уласхоорондын удха шанар ба интернациональна шэнжэ» гэһэн конференцидэ хабаадагшад дүрбэн тэгшэ хүниие бүрилдүүлэн, хүмүүжүүлхэ талаар совет юрэнхы эрдэмэй ба мэргэжэлэй һургуулиин дүй дүршэлые зүбшэн хэлсэбэ. Социалис хани харилсаата гүрэнүүдэй болон Азиин, Африкын ба Латиин Америкын хүгжэжэ байгаа хэдэ хэдэн оронуудай гэгээрэлэй ажал ябуулагшад болон багшанарай суглараһан энэ уулзалга һаяхан Москвада хүдэлмэриеэ түгэсхэбэ.

Мүнөөнэй шатада социалис һургуулиин үүргэ тухай уулзалгада хабаадагшад хөөрэнэ.

Любомир Георгиев, Ниитын эрдэмэй эрдэм шэнжэлэлгын институдай директор (НРБ):

— Арадай гэгээрэлэй совет системэ бүхы дээрээ, тэрэнэй амжалтанууд социалис оронуудта жэшээ болодог. СССР-эй болон НРБ-гэй хоорондо һуралсалай талаар бэелүүлэгдэдэг харилсаа холбоон зохёохы шэнжэтэй юм. Һурагшадые ажалай талаар хүмүүжүүлжэ, ниитэдэ ашатай туһатай хүдэлмэридэ тэдэниие хабаадуулха талаар совет багшанарай һүүлэй жэлнүүдтэ илангаяа хүгжөөгдэһэн дүй дүршэл бидэнэртэ тон шухала байна. Энэнь Болгариин мүнөөнэй һургуулиин эгээл шухала асуудалнуудай нэгэниинь болоно. Манай ханинарай баян дүй дүршэлые хэрэглэн, бидэ тэдэниие шиидхэхэбди гэжэ найданабди.

Лидия Турнер Марти, Багшанарай эрдэмэй түбэй институдай хүдэлмэрилэгшэ (Куба):

—Латиин Америкын түрүүшын социалис орон болохо Куба пролетарска интернационализм гэжэ юун гээшэб гэжэ өөрынгөө дүй дүршэл дээрэһээ мэдэхэ болонхой. Багшанарай кадрнуудые бэлдэхэ хэрэгтэ Соведүүдэй агууехэ ороной үзүүлһэн ехэ туһаламжые һанаандаа оруулая. Гаванадахи В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ интернат-һургуули манай хани барисаанай һүлдэ тэмдэг болоно. Тэрэнэй кабинедүүд болон лабораторинуудта хэрэгтэй хэрэгсэлнүүдые Советскэ Союз бэлэглэһэн гээшэ.

Проспер Нгакени, Конголезиин Ажалай партиин ЦК-гай дэргэдэхи арадай гэгээрэлэй асуудалнуудаар таһагые даагша (Конго):

— Социалис оронуудта ургажа ябаа залуу үетэнэй үзэл сурталай хүмүүжүүлгын түхэл маягууд болон онол арганууд шэнэ байдалай замаар дабшаһан манай залуу республикада тон ехэ һонирхол үүсхэдэг. Мүнөө үедэ Конгодо юрэнхы эрдэмэй һургуули байгуулагдажа байнхай. Тиимэһээ манай ханинарай дүй дүршэл бидэнэртэ айхабтар үнэтэй сантэй байна. Лаосой һургуулинуудта национальна хэлэнүүдые шудалалга, ГДР-тэ багшанарай кадрнуудые бэлдэлгын гурим бидэниие һонирхуулаа. Москвагай уулзалга дээрэ энээн тухай тодорхойгоор хэлэгдэһэн байгаа.

(ТАСС).

ХИЛЫН СААНАҺАА
ТАСС • АПН

ДУТЫН ЗҮҮН ЗҮГТЭХИ БАЙДАЛЫЕ ГУРИМШУУЛХА

НЬЮ-ЙОРК. Палестин арадтай һаналаа нэгэдэлгын уласхоорондын үдэртэ зорюулагдаһан баярай суглаан ООН-ой штаб-байшан соо болобо. ООН-ой гэшүүн-гүрэнүүдэй, ООН-ой тусхай эмхи зургаануудай, национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнүүдэй ба уласхоорондын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадаһан байгаа.

СССР-һээ ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ О. А. Трояновскиин Совет правительствын эльгээһэн амаршалгые соносхон уншахадань, суглаанда хабаадагшад ехэ дэбжэлтэтэйгээр угтаба. Социалис оронуудай, Азиин, Африкын ба Латиин Америкын гүрэнүүдэй правительствануудай толгойлогшонорой эльгээһэн амаршалганууд уншагдаа.

ООН-ой Генеральна секретарь Х. Перес де Куэльяр суглаан дээрэ үгэ хэлэхэдээ, палестин арадай үндэһэн эрхэнүүдые, тэрэ тоодо өөһэдөө өөһэдыгөө тодорхойлхо эрхые бэелүүлэнгүй, Дутын Зүүн зүгтэхи байдалые али бүхы талаарнь үнэн зүбөөр гуримшуулан, шиидхэжэ болохогүй байна гэжэ тэмдэглээ. Али бүхы талануудай, тэрэ тоодо палестин арадай ори ганса хуулита түлөөлэгшэ —ООП-ой хабаадалгатайгаар Дутын Зүүн зүг тушаа уласхоорондын конференци зарлаха шухала гэжэ ООН-ой Генеральна секретарь мэдүүлбэ.

ООН-ой ҮҮРГЭ ЕХЭ

НЬЮ-ЙОРК. Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин байгуулагдаһаар 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан дэлхэйн элдэб оронуудай парламентаринарай хуралдаан ООН-ой штаб-байшан соо дүүрэбэ. Фашизмые һамна бута сохижо, туйлаһан бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтын ашаар байгуулагдаһан ООН уласхоорондын эб найрамдал ба аюулгүй байдал хангалгада, ядерна буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые хизаарлалгада, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряалгада горитой үүргэ дүүргэнэ гэжэ тэрээндэ хабаадаһан ниитын элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад, дипломадууд тэмдэглээ. Энээнтэй дашарамдуулан, хүн түрэлтэндэ зэрюу харша гэмтэ ябуулга болохо ядерна дайе буруушааһан, ядерна буу зэбсэг бүтээн гаргалгые тэрэ хэмдэнь үлөөхэ, замбуулинай дайдада зэбсэг хэрэгсэлнүүдые гаргалгые болюулха талаар шэглүүлэгдэһэн ООН-ой Генеральна Ассамблейн тогтоолнууд СССР-эй үүсхэлээр абтаһан байгаа гэжэ заагдаба.

НАЙМАН ПРЕМЬЕРЭ

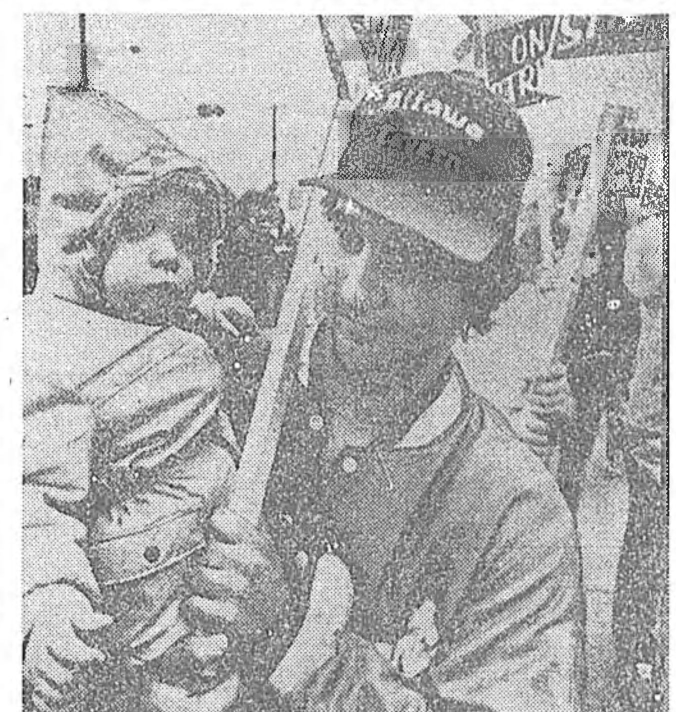
БЕРЛИН. Шэнэ сезондо Берлинэй «Фолькcбюне» гэжэ мэдээжэ театр найман шэнэ зүжэг найруулан табижа, харуулха байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуехэ дайнда Советскэ Союзай туйлаһан илалтын, фашизмһаа немец арадай сүлөөлэгдэһөөр 40 жэлэй ойн жэлдэ театрай коллектив совет авторнуудай зохёолнуудые найруулан табилгада шухала анхаралаа хандуулха байна.

«Искусствын заншалта Берлиндэхи үдэрнүүдэй» үедэ театр В. Вишневскиин «Оптимистическэ трагедиие» харуулха юм. А. Арбузовай «Минии хайрата Марат» гэжэ зүжэг, Э. Брагинскиин, Э. Рязановай «Гараж» гэжэ сатирическэ комеди харагшадай анхаралда табигдаха.

КАМПУЧИИН БАТА НАЙДАМТАЙ АЛХАМУУД

ПНОМПЕНЬ. Кампучиин арад революционно туйлалтануудаа хамгаалхые, арадай засагые унагаажа, алуурщадай захиргааниие һэргээхэ талаар шэглүүлэгдэһэн империализмын уласхоорондын хархис хүсэнүүдэй али бүхы ябуулгануудта шанга харюу сохилто үгэхөөр бэлэн байһанаа мэдүүлнэ гэжэ НРПК-гай ЦК-гай Генеральна секретарь, НРК-гай Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Хенг Самрин Пномпениин байгуулагдаһаар 550 жэлэй ойдо зорюулагдажа, Кампучиин ниислэл хотодо үнгэргэгдэһэн олоной хабаадалгатай митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

Пол Подой захиргаан Азиин түбиин эгээл гоё һайхан хотонуудай нэгэн болохо Пномпениие туйлай ехээр гэмтээһэн, соёлой олохон хүшөөнүүдые үнэһэн тоборог болгоһон, һургуулинуудые, дээдэ һургуулинуудые, больницануудые хааһан байгаа. Мүнөө ниислэл хотомнай хоёрдохёо мүндэлэн түрөө. Арадай засагай жэлнүүдтэ промышленна предприятинуудай хүдэлмэриие һэргээхын тула ехэ юумэ хэгдээ, арадай гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын эмхи зургаанууд хүдэлнэ.

«Дженерал моторс оф Канада лимитед» гэжэ концерный предприятинуудта хүдэлдэг 36 мянган автомобиль бүтээгшэд хахад һара шахуу хугасаа соо забастовко үнгэргэжэ, илалта туйлаа гээд Канадаһаа мэдээсэнэ. Эндэ Канадын хүдэлмэришэн анги эбтэй эетэйгээ, нягтаран жагсахаар хэзээдэ бэлэнээ элирхэйлээ. Һүүлэй үедэ орон дотор эд бараанай болон эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үнэтэй болоноһоо уламжалан, хүдэлмэришэдэй салин хүлһэн хүрэхэеэ болиһон байгаа бшуу. Автомобиль бүтээгшэдэй профсоюзай хүтэлбэрилэгшэд «Дженерал моторс» концерный урда табиһан эрилтэнүүдые дүүргүүлжэл һалаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Онтарио провинциин Виндзор хотодохи энэ концерный заводой хүдэлмэришэн гэр бүлынхидтэеэ забастовкодо хабаадана.

ТАСС-ай фотохронико.

БҮЛЭГЛЭЛНҮҮДТЭ ХАБААДАДАГГҮЙ ХҮДЭЛӨӨНЭЙ ГОЛ ЗОРИЛГО

ДЕЛИ. Эб найрамдалай, ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын, буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые болюулхын түлөө, уласхоорондын экономическа харилсаае шэнэдхэн һайжаруулхын түлөө тэмсэл хадаа бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй хүдэлөөнэй гол зорилго болоно гэжэ уласхоорондын хэрэгүүдээр Индиин совет гэжэ ниитын эмхиин толилуулһан элидхэл дотор хэлэгдэнэ.

Уласхоорондын байдалые улам түгшүүрилтэй болгожо байһан США-гай гадаадын политическэ хараа шэглэлые элидхэлэй авторнууд эрид буруушаана. Вашингтоной бэелүүлдэг политика бүхы дэлхэйе эзэрхэн зонхилхо гэһэн имперскэ, зүһэ шарайн илгаа гаргалгын политика болоно гэжэ тэрээн соо тэмдэглэгдэнэ.

Бүлэглэлнүүдтэ хабаадахагүй ябадал амгалан тайбан байдал хангаха гэһэн зорилготой бшуу. Бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй гүрэнүүд дайн дажарта эсэргүүгээр тэмсэнэ. Уласхоорондын оршом соо залуу гүрэнүүд адли тэгшэ эрхэтэй болохын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэйэ.

Колониализмые һэргээхэ, бусад оронуудые экономическа талаарнь хашаха, харшалха зорилготойгоор империализм бүхы юумэ хэнэ гэжэ документ дотор заагдана. Эгээл нимэһээ экономическа шэнэ гурим тогтоохын түлөө тэмсэл бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй хүдэлөөндэ тон шухала удха шанартай болоно гэжэ элидхэл соо хэлэгдэнэ.

ХОЙШОЛУУЛАШАГҮЙ ШУХАЛА ХЭРЭГ

НЬЮ-ЙОРК. Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха, газар дээрэ амидаралые аршалан хамгаалха шухалын шухала нүхэсэлнүүдэй нэгэнинь болохо американ-совет харилсаае һайжаруулга хадаа манай үе сагай хойшолуулашагүй шухала хэрэг болоно гэжэ США-да хэблэгдэн гарадаг «Нью уорлд ревью» журнал бэшэнэ.

Рейганэй захиргаанай дайжуроодэһэн гадаадын политика уласхоорондын байдалые шахардуу шанга болгоо, бүмбэрсэг дэлхэйе ядерна дайнай аюулай эрмэг дээрэ асараа гэжэ журнал тэмдэглэнэ. Бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай хүсэнүүд энэ аюулые зайсуулан сарахын түлөө, эб найрамдалай түлөө, ядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын түлөө тэмсэлдэ эгээл олониитые элсүүлэн хабаадуулна.

Эб найрамдалай тала баримталдаг олон миллион хүнүүдэй һанал бодолые, хүсэл эрмэлзэлые мэдүүлэн, ядерна дайнай аюулые һулаарууулха зорилготойгоор харилсаа холбоо тогтоохыень Советскэ Союз Холбоото Штадуудые уряална. США-гай ба СССР-эй хоорондохи харилсаае гуримшуулан һайжаруулха талаар шэглүүлэгдэһэн аншг үрэ ехэтэй хөөрэлдөөнүүдые хэхэ үндэһэ һуури бии гэжэ журнал тэмдэглэнэ. «Вашингтон пост» гэжэ американ газетын корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. У. Черненко энээниие найруулһан байгаа. Ядерна дайнай аюулые һулаарууулха, совет-американ харилсаае һайжаруулха талаар шэглүүлэгдэһэн бодото алхамууд тэрээн дотор хараалагданхай гэжэ «Нью уорлд ревью» журнал тэмдэглэнэ.

ХОТО, ХҮДӨӨГЭЙ ҺОНИН

АГИТПОЕЗДЫН ЗАМУУД

Партиин Буряадай обкомой пропаганда болон агитациин таһагай агитпоезд эдэ үдэрнүүдтэ Сэлэнгын районоор ябажа, ажалша коллективүүдтэй, колхоз, совхозуудай малшадтай уулзаһан байна. Гусиноозёрск станциин, локомотивна депогой хүдэлмэришэдтэ уласхоорондын байдалаар партиин обкомой лектор Д-Н. Ц. Шойненов, «Үзэл сурталай хүдэлмэри ба залуушуул» гэһэн темээр облвоенкомадай хүдэлмэрилэгшэ Т. В. Шевченко гэгшэд лекцинүүдые уншаба. «Знание» бүлгэмэй лектор В. Р. Балалаев «Буряадай ажалшад Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу Ехэ дайнай үедэ» гэһэн лекци уншаа.

Агитпоездын бүридэлдэ ябалсаһан Улаан-Үдэ хотын уран һайханай коллективүүдэй суглуулагдамал бүлэг Галуута-Нуур тосхоной түмэр замшадай соёлой байшанда уран һайханай концерт табиһан байна. Тиихэдэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һү һаалиин Булагай, Тохойн, Ягодный фермэнүүдтэ тус агитпоездынхид хүрөө. Эдэ фермэнүүдэй улаан булангуудые плакат болон уряануудаар уран зурааша В. Маланов шэмэглээ.

Химнын совхозой Цайдамай һү һаалиин фермын малшадтай Т. В. Шевченко хөөрэлдөө үнгэргэхэдөө, энэ нютагай ажалшадай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу Ехэ дайнай үедэ фронтдо үзүүлһэн туһаламжые тэмдэглэхэ зуураа һонирхолтой тоо, баримта болон жэшээнүүд дээрэ дэлгэрэнгыгээр тогтоһон байна.

Агитпоезд түмэр замай Сульфат станци хүрэбэ. Оронойнгоо түмэр замай хүгжэлтэ, шэнэ туйлалтануудые харуулһан баримтата киножурналтай Сульфат станциин хүдэлмэришэд һонирхон танилсаа. Һүүлээрнь тэдэнэр дуу болон хатараар элбэг концерт хужарлан хараба.

Агитпоездын харгы замынь саашаа үргэлжэлжэ, тэдэнэр Хяагтын район хүрэбэ. Наушки станциин хүдэлмэришэдтэй, «Пограничный» совхозой ажалшадтай уулзалгануудые үнгэргэхэдөө, лекцинүүдые уншаһан, концертнүүдые табиһан байха юм.

Мүнөөнэй үедэ уласхоорондын байдалай шахардуу шанга болоод байхада, мэдээсэл тараадаг буржуазна албан зургаануудай бодото зорилгонуудые ажалшадта тайлбарилан ойлгуулха, совет оронние хардаһан, совет арадай ажабайдалые хубхай үгэнүүдээр муушалһан баруунай үзэл сурталшадай аашануудта һэримжэтэй байха, эрхим ажал хэрэгүүдээрээ тэдээндэ шанга харюу үгэхэ шухала. Ушар тиимэһээ агитпоездын ябаһан газарта удха түгэлдэр хөөрэлдөөн, һанамжануудаараа андалдаан эдэ үдэрнүүдтэ болоно.

Н. НАМСАРАЕВ,
манай корр.

ҺАЙН ДУРААРАА

Улаан-Үдын прибор бүтээлгын үйлэдбэриин нэгэдэлэй цехүүд соо радиогоор байгша оной октябрь һарын нэгэ үдэр «Эхэ хүбүүн хоёрой ами наһые абархын тула 4-дэхи группын шуһан хэрэгтэй!» гэһэн мэдээсэл радио дуулгаба. Тэрэ шуһан хоморой шухаг юм. Бүхы хүн зоной 15 процентнь тиимэ шуһатай гэжэ эрдэмтэд тоолодог. Һайн дурараа шуһаяа үгэхэеэ О. В. Резвина, Г. М. Корзина, В. М. Серебряков, Г. А. Свириденко, Г. М. Сорокина, Г. Н. Маркина гэгшэд хүдэлмэришэдэй элүүр энхые хамгаалдаг нэгэдэлэйнгээ пунктда ерээ. Мүнөө тэрэ эхэ үхибүүнтэеэ эдэгэөд, гэртээ байна.

Хүн зоной ами наһые, элүүр энхые абархын тулада арга эмнэлгын талаараа шуһанай онсо һайн шэнжые ойлгон, нэгэдэлэй хүдэлмэришэд Донорой үдэртэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. В. И. Баторов, В. Ш. Эрдынеев, Э. Б. Бадеев, В. А. Алексеев, Л. Н. Лейфер, В. К. Варковская болон бусад шуһаяа түлбэригүйгөөр 20 дахин үгэһэн байна. Н. С. Панфилова табин зургаадахяа, Н. В. Романова дүшэдэхеэ, Г. А. Никитчук жарадахяа донор болонхой. Эдэнэр хадаа республикымнай хүндэтэ донорнуудай тоодо оронхой.

Т. МОСКВИТИНА.

Манай фотокорреспондент Б. Гадьяновай буулгаһан зураг дээрэ Зүүн Сибириин технологическа институдай механическа факультедэй 4-дэхи курсын студент Александр Батожаргаловые харанат. ВЛКСМ-эй ЦК-гай «Эрхим һуралсалай түлөө» гэһэн тэмдэгээр шагнагдаһан ерээдүйн инженер Зэдын районой Белозерскын дунда һургуули дүүргэһэн намтартай.

Институдайнгаа нийтын болон комсомолой ажабайдалда эдэбхи ехэтэйгээр хабаадаһанайнгаа түлөө комсомолой районно конференцидэ делегадаар һунгагдаһан байна.

ХҮНДЭТЭ ГЭШҮҮН

Байгаали хамгаалгын бүхэроссин бүлгэмэй 60 жэлэй ойдо зорюулагдаһан Буряадай республиканска соведэй тээмэндэ үнгэргэгдэһэн баярай пленум дээрэ тус бүлгэмэй Кабанскын райсоведэй президиумэй түрүүлэгшын орлогшо, ажалай болон дайнай ветеран, коммунист В. Г. Харченкын эдэбхи ехэтэй хүдэлмэри үндэрөөр сэгнэгдэһэн юм.

«Байгаали» хамгаалгын бүхэроссин бүлгэмэй хүндэтэ гэшүүн» гэһэн нэрэ зэргэ Владимир Григорьевичто олгогдобо.

С. БОГУСЛАВСКИЙ.

ПУТЁВКООР УРМАШУУЛАГДАА

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һү һаалиин Хонхинын фермэдэ һаалишанаар ажалладаг комсомол басаган Дарима Хобракова богони болзор соо мэргэжэлээ эрхим һайнаар шудалжа, оролдосо ехэтэйгээр хүдэлһэнэйнгөө ашаар ажахынгаа түрүү һаалишадай зэргэдэ оронхой. Зунай үедэ залуу һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ, үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр 907 килограмм һү һаажа, мүрысөөнэй дүнгүүдээр тэрэ илагша болоһон байна. Харин байгша оной эхинһээ 10 һарын туршада үнеэн бүриһөө 1803 килограмм һү һаагаа.

Социалис мүрысөөндэ үндэр үрэ дүнгүүдые туйлаһанайнгаа түлөө ВЛКСМ-эй Хурамхаанай райкомой Хүндэлэлэй грамотаар Дарима Хобракова һаяхан шагнагдажа, Германиин Демократическа Республикаар аяншалха комсомолой хүнгэлэгдэһэн путевкоор урмашуулагдаба. Тиихэдэ колхозой правлениин шиидхэбэреэр БДНХ ошохо түлөөһэгүй путевкоор шагнагдаа.

—Дарима бэрхэ һаалишан байхаһаа гадна эдэбхитэй комсомол басаган юм,—гэжэ колхозой комсомолой комитедэй секретарь Сэсэгма Маладхаева хэлээ һэн.

С. БУДАЕВА.

Хурамхаан.

ҺОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГАНУУД

Поэтессэ, Буряадай комсомолой шангай лауреат Г. Раднаева, уран зохёолшо Г-Д. Дамбаев, Буряадай АССР-эй габьяата артист К. Миткинов гэгшэд һаяхан Яруунын районой айлшад болоһон байна. Тэдэнэр «Победа», «Коммунизм», «Дружба» колхозуудаар, «Юбилейный», «Улаан-Туяа» совхозуудаар ябажа, уулзалгануудые эмхидхээ.

Республикынгаа уран зохёолшод, тэдэнэй шэнэ номууд тухай Г. Раднаева, Г-Д. Дамбаев хөөрэжэ, өөһэдынгөө бүтээлнүүдһээ хэһэгүүдые уншаһан байна. Тиихэдэ буряад арадай, мүн республикымнай композиторнуудай найруулһан дуунуудые К. Миткинов ирагуу һайханаар аялгатуулһан байна.

Г. ДУГАРОВА.

Улаан-Үдын авиапредприятиин комсомол-залуушуулай коллективүүдэй дунда «Аэрофлодые транспортын эталон болгоё» гэһэн уряатай социалис мүрысөөндэ Геннадий Тропниковой халаан уридшална. Нёдондо Киевскэ граждан авиациин инженернүүдэй институт дүүргэжэ Буряад нютагаа бусаһан залуу хүбүүндэ авиациин техническэ баазын нэгэ халаан даалгагдаа һэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Г. Тропников (зүүн гарһаа), предприятиин комсомолой комитедэй гэшүүн диспетчер Э. Синица.

Б. ГАДЬЯНОВАЙ фото.

САНААР СЭНГЭЕЛ!

Мүнөө гараһан декабрь һара соо биатлонистнууд, конькигаар болон санаар урилдагшад спортын үбэлэй ээлжээтэ хаһые нээхэнь.

Санаар гүйхэ, сэнгэхэ дуратайшуулай анхаралда үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Улаан-Үдэ хото шадар оршодог санын баазанууд нээгдэбэ. Тэндэ хүдэлдэг спортын инструкторнууд хүн зоной амаралтын үдэрые үнгэргэхэдэ туһалхаһаа гадна, ГТО-гой комплексын нормативуудые тушааха, тэрээндэ һорилго, бэлдэлгэ хэхэдэнь, зүбшэл заабари үгэхэ байха.

Улаан-Үдэ хото шадар оршодог үзэсхэлэнтэ Дээдэ-Онгостойгоор үбэлдөөшье сэнгэхэ дуратайшуул олон юм. Тэндэхи санын баазануудта, прокадай пунктнуудта сананууд бии.

Манай корр.

ШҮҮБЭРИНҮҮД ТУДАЛГАТАЙ

«Спортлотогой» Буряадай республиканска управлениин тоолсо тодорхойлһоной ёһоор, спортивна лотерейгээр наадагшад жэлһээ жэлдэ олошорно. Тираж бүхэндэ «Спортлото» наадаһан республикымнай 200—500 хүн зондо шүүбэри тудана.

«36-һаа 5-ень тааха» лотерейн 42-дохи тиражда Загарайн районой Горхон һууриндa ажаһуугша И. Н. Сиантович табан тоо тааба. Тэрэ байгша ондо оройдоол 39-дэхи тиражһаа лотерейгээр наадажа эхилһэн байгаа. Аза талаантай байжа, 4686 түхэриг шүүбэреэ тэрэ һаяхан абаа.

Республикадамнай XII сериин «Спринт» лотерейгээр наадан үргэлжэлһөөр. Энэ сериин лотерейдэ хүнгэн 10 автомобиль, 3 мотоцикл, 400598 түхэригэй мүнгэн шүүбэри наадагдана. Түрүүшын золтойшуул бии болобо. Улаан-Үдэ хотодо ажаһуугша К. В. Кокорина 8300 түхэриг сэнтэй «Жигули ВАЗ-2105» түхэлэй автомобиль шүүбэ.

Эдэ бүхы лотерейһээ гол шүүбэринь спортдо тудана ха юм. Тиимэһээ лотерейгээр нааданда республикымнай хүн зоной олоор хабаадабалнь, ехэ мүнгэн зөөри Буряадай спорткомитедтэ орохо жэшээтэй юм.

А. ИЛЬИНА,
«Спортлотогой» Буряадай республиканска управлениин ахалагша инструктор.

МОНГОЛ АЙЛШАД

МНРП-гэй Сэлэнгын айкомой промышленностиин таһагые даагша Балдандорж, модо болбосоруулгын комбинадай парткомой секретарь Пурэвдорж гэгшэд Буряадай АССР ба МНР-эй Сэлэнгэ аймагай хоорондохи харилсаа холбооной түсэбэй ёһоор Улаан-Үдэ ерэжэ, эдэ үдэрнүүдтэ манай республикын «Знание» бүлгэмэй хүдэлмэритэй танилсаһан, мүн городой болон Улаан-Үдын районой элдэб предприятинуудта лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байна.

«Монголой Арадай Республикын 60 жэлэй ой ба оронной социалис байгуулалта» гэһэн темээр тэдэнэр лекци, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө. Иимэ уулзалганууд авиазаводто, «Теплоприбор» заводто, Улаан-Үдын районой Тарбагатайн кондитерска фабрикада, эндэхи Госкомсельхозтехникын» нэгэдэлдэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо болоо.

Һүүлдэнь монгол айлшад Улаан-Үдын горкомой секретарь Г. Д. Басаевтай уулзажа, хөөрэлдэһэн байна.

Манай корр.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Сагнай, урагшаа!» —Ц. Цыренжаповай фото-мэдээсэл. «Пароходуудые үдэшэнгүй үлэхэдэ»— Л. Кальминагай репортаж. «Агуу Илалтые угтуулан» —тобшо мэдээсэлнүүдэй суглуулбари. «Эб найрамдал тухай хүсэлтэй ажаһуунабди»— А. Ковалевой статья.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Шиидхэгдээгүй асуудалнууд», «Мелиорациин хэрэгтэ Витимэй уһа ашаглаха»— Ц. Очировай статья. «Ашаглахаяа бэшэ, харин үрихэеэ...»—В. Лошаковой статья. «Пассажирнуудай гомдол»— Л. Неретинагай статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «Һурагшадай бригадануудые подрядта оруулха»—М. Чебунинагай статья. «Хилын саанаһаа»— ТАСС-ай мэдээсэлнүүдһээ.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. «Тобшо мэдээсэлнүүд». «Аха дүүгэй мэдэрэлтэйгээр»— М. Еноткиной статья.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Декабриин 2-һоо 9 хүрэтэр

ВОСКРЕСЕНИ, 2

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — «Зарядкада зогсогты». 9.55 — Баримтата фильмүүд. 10.20 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 12.20 — «Элүүр энхэ байлга». 13.05 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 13.35 — «Эрдэм ухаан ба техникэ». 13.50— «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд. 14.50— «Хүгжэмтэ киоск». 15.20 — «Баллада о солдате» — уран һайханай фильм. 16.45 — «Лаос соогуур» — киноочерк. 17.10— Уран һайханай гимнастикаар Интервидениин кубок. 18.00— «Аяншалагшадай клуб». 19.00— Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.45 — Мультфильм. 20.10 — «Песнь о Норвегии» — уран һайханай фильм. 22.00 — «Время». 22.35 — Футболой шэнжэлэл. 23.05—Концерт. 00.05— Шэнэ һонин.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Зарядкада зогсогты. 9.20 — Баримтата фильм. 9.30 — «Ород хэлэн». 10.10 — Ритмическэ гимнастика. 10.30 — Хоккейгээр СССР-эй чемпионат. 11.05 — К. Федин. «Первые радости». 11.35— Түбэй телевидениин болон Бүхэсоюзна радиогой ехэ симфоническа оркестрэй концерт. 12.25 — «Новые приключения Акмаля» — уран һайханай фильм. 1-дэхи сери. 13.50 — «Ан амитадай аймагта». 14.50 — Уһан дээрэ бүмбэгөөр наадалгаар Европын кубок. 15.20 — Багахан концерт. 19.40 — «Бул[...] зорюулагдаһан стадион. 1[...] Циркын зүжэг. 16.55— [...] найрамдал ба залуушу[...] 17.30 — «Крах инженера [...]рина» — 4 серитэй уран [...]ханай фильм. (3-дахи с[...] 18.35 — Баскетболоор С[...]эй чемпионат. Эрэшүүл. — Гайхамшагта совет гү[...] хэгшэд — Ленинскэ ш[...] лауреадууд. Л. Коган. 19.[...] Баримтата фильм. 20.4[...] «Амгалан нойрсогты, [...]шуул». 21.15 — Бүмбэ[...] хоккейгээр СССР-эй чем[...]нат. 21.45 — «Чувашские [...]ры» — баримтата фильм. — «Время». 22.35 — «С[...]огни» — уран һайханай ф[...]

ПОНЕДЕЛЬНИК, 3

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 15.15 — Шэнэ һонин 15.30 — Баримтата фильмүүд. 16.15 — «Дохёогоо үгыт, горнистнууд». 16.45 — «Эжын һургуули». 17.15 — В. Петросян. «Крик немой горы». 18.00 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм.

Улаан-Үдэ. 18.15 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 18.25 — Экономикын талаар шэнжэлэл. 18.40 — «Байгал» — мэргэжэлэй программа.

Москва. 19.00 — СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд тухай хөөрөөнүүд. 19.30 — «Арадай аялга дуунууд». 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 20.05 — «Хозяйка детского дома» — уран һайханай фильм. 1-дэхи сери. 22.00 — «Время». 22.35 — «Хозяйка детского дома» — уран һайханай фильм. 2-дохи сери. 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Судьба моя—граница» — телефильм. 9.35, 10.35 — Түүхэ. 8-дахи класс. 10.05 — «Ород хэлэн». 11.05 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 11.35, 12.40 — В. Маяковский поэт ба поэзи тухай. 12.05 — Шатарай һургуули. 13.10 — Географи. 6-дахи класс. 13.40 — Багшада—хүгжэмэй хэшээл. 14.45 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 14.55 —Хүдэлмэришэдэй кадрнуудые бэлдэлгэ тухай. 15.25— И. В. Гете «Фауст». 16.20 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 17.35 — «Саяан» — хүдөөгэй ажалшад тухай дамжуулга.

Москва. 18.15 — Уран һайханай гимнастикаар Интервидениин кубок.

Улаан-Үдэ. 19.00 — [...] эрхэ нүхэсэл» гэжэ дамж[...]га. 19.25 — Буряадай [...]эй Гостелерадиогой ар[...] инструментнүүдэй орке[...] концерт. 19.55 — Сано[...]нууд. 20.05— «Театрай [...]залганууд». 20.50 — «Ж[...]кий романс» гэжэ ф[...] буулгажа байһан тухай.

Москва. 21.00 — «Ам[...] нойрсогты, багашуул». 2[...] Уласхоорондын шэнж[...] 22.00 — «Время». 22.3[...] Баримтата экран.

ВТОРНИК, 4

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Шатараар дэлхэйн чемпионат. 10.10 — Футболой шэнжэлэл. 10.40 — «Новые приключения Акмаля»— уран һайханай фильм. 1-дэхи сери. 12.05 — Шэнэ һонин. (12.10 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Социалис оронуудай баримтата фильмүүд. 16.15—«Мэдэхэ, шадаха бай». 16.45 — Манай корреспондентнүүд хөөрэнэ. 17.20 — «Бултанда зорюулагдаһан стадион». 17.50 — СССР-эй АН-ай академик Д. С. Лихачевтой һурагшад уулзаха. 18.35 — Ф. Мендельсон. «Итальянская симфония». 19.00 — «Ажахы эрхилэлгын һургуули.

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Байгал» — нютагуудай һонин.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00 — Баргажанай районой Хилганын совхоздо малай үбэлжэлгые эмхидхэлгэ тухай. 20.30 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.55 — «Столкновение»—уран һайханай фильм. 1-дэхи сери. 22.00 — «Время». 22.35— «Поэзи». Е. Исаев. 22.35 — Танай захилнуудаар концерт. 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 00.30 — Шатараар дэлхэйн чемпионат.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Звезда моих полей» — телефильм. 9.35, 10.35 — Түүхэ. 5-дахи класс. 10.05, 14.00 — Француз хэлэн. 11.05 — ПТУ-гай һурагшадта. «Гоё һайханиие ойлгожо һургалга». 11.35, 12.40 — Совет гүрэнэй ба хуулиин үндэһэ һуури. 12.05 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 13.10— В. Маяковский. «Владимир Ильич Ленин». 13.40 — Байгаали шэнжэлэлгэ. 3-дахи класс. 14.30 — «Хүн ба байгаали». 15.00—«Эрдэм ухаан—хүсэн» — тележурнал. 15.45— «Пушкинай уран гоё шүлэгүүд». 16.35 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 18.20 — «Модельер дурадхана» гэһэн [...]жуулга. 18.50 — «Экран» теле-суглуулбари. 19.20 «Фитиль» — бүхэсоюзна [...]тирическэ журнал.

Москва. 19.30 — Бари[...] фильм.

Улаан-Үдэ. 19.45— С[...]холнууд.

Москва. 20.00—Мультф[...] 20.10— Социалис Ажалай [...]рой уран зохёолшо С. [...]теков. 20.25— Концерт. **Москва.** 21.00 — «А[...]лан нойрсогты, багаш[...] 21.15— «Хүн ба хү[...] 21.30— А. Дворжак. [...]навал». 22.00—«Время». 2[...] «Операция «Трест» — [...]ритэй уран һайханай ф[...] 1-дэхи сери.

СРЕДА, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — «Столкновение»—уран һайханай фильм. 1-дэхи сери. 11.00—«Аяншалагшадай клуб». 12.00 — Шэнэ һонин. (12.05 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Баримтата фильмүүд. 16.20 — Г. Андреевэй нэрэмжэтэ ород арадай оркестрэй концерт. 17.20 — «Гүрэн ба бидэ». 17.50 — «Хүхюун стартнууд». 18.35 — Концерт.

Улаан-Үдэ. 19.00 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 19.10— «Арадай хиналтын экран».

Москва. 19.45—«Мүнөөдэр—түби дэлхэй дээрэ». 20.00 — «Эб найрамдал ба залуушуул».

Улаан-Үдэ. 20.35 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 20.55 — «Столкновение»—уран һайханай фильм. 2-дохи сери. 22.00 — «Время» 22.35 — «Тропой Арсеньева»— баримтата фильм. 23.55 — С. Орехов гитара дээрэ наадаха. 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35, 10.35 — Астрономи. 10-дахи класс. 10.05, 14.05—Немец хэлэн. 11.05— «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 11.35, 12.40 — Юрэнхы биологи. 9-дэхи класс. 12.05 — «Эжын һургуули». 13.10 — Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 13.40 — Зоологи. 7-дохи класс. 14.35— «Хүдэлмэришэн байха абьяас». 16.25 — «Пушкинай уран гоё шүлэгүүд». 16.15 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 18.00 — Сонсхолнууд. 18.10—«Нүхэр дуун». Телеконкурс. (Улаан-Үдын район).

Москва. 19.00 — «Ша[...]гарнууд». 19.30 — Телеф[...]

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Та[...]та, агитаторнууд болон [...]литинформаторнууд». 20.[...] Телевизор харагшадай [...]далнуудта юрист харю[...]

Москва. 20.35 — Телеф[...]

Улаан-Үдэ. 20.55 — Хү[...]тэ забһарлалга.

Москва. 21.00 — «Ам[...] нойрсогты, багашуул». 2[...] Фортепианна хүгжэмэй [...]церт. 22.00—«Время». 2[...] «Операция «Трест» — 4 [...]тэй уран һайханай филь[...]дохи сери.

ЧЕТВЕРГ, 6

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.50 — Үглөөнэй гимнастика. 10.05 — Шатараар дэлхэйн чемпионат. 10.20 — «Столкновение» — уран һайханай фильм. 2-дохи сери. 11.25— «Мэдээжэ аад, юрэ бусын юумэн». 12.25 — Шэнэ һонин. (12.30 хүрэтэр). 15.15 — Шэнэ һонин. 15.35 — Баримтата фильмүүд. 16.25 — Ф. Лист. Оркестрэй хамта фортепиано дээрэ наадагдаха 1-дэхи номерой концерт. 16.45 — Шатарай һургуули. 17.20 — «...16 хүрэтэр ба тэрээнһээ дээшэ наһанай».

Улаан-Үдэ. 18.05 — «Зүүн Сибирь» — киножурнал. 18.15 — «Байгал» — нютагуудай һонин. 18.25 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 18.40 — «Байгал»— мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.00 — Олон түмэн ажалшадай ленинскэ университет. 19.30 — Телефильм. 19.45 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00— «Саяан». Мелиораци ба ургаса.

Москва. 20.40 — Залуу гүйсэдхэгшэдэй бүхэсоюзна IV конкурс. 22.00 — «Время». 22.35 — «Дэлхэйн һониной дээжэһээ. 23.15 — «Джазай хүгжэм». 24.00 — Шатараар дэлхэйн чемпионат. 00.15 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35, 10.45 — Байгаали шэнжэлэлгэ. 4-дэхи класс. 9.55— Эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 10.15, 14.00 — Испан хэлэн. 11.05 — «Эрдэм ухаан ба ажабайдал». 11.35, 12.40 — А. Н. Некрасовай шүлэгүүд. 12.05— «Гэр бүлэ ба һургуули». 13.10 — Түүхэ. 4-дэхи класс. 13.40— Байгаали шэнжэлэлгэ. 4-дэхи класс. 14.30 — «Звезда пленительного счастья» — уран һайханай фильм. 2-дохи сери. 15.45 — М. Зощенкын зохёолнуудай хуудаһануудаар. 16.35 — Шэнэ һонин. 18.05 — «Поэзи». Николай Старшинов. 18.40 — Финляндиһаа жэмтэ дамжуулга.

Улаан-Үдэ. 19.00—«Э[...] ухаан —үйлэдбэридэ». 1[...] Мультфильмнүүд.

Москва. 20.00—Финля[...]һаа национальна һайндэ[...] Бээз даанхай байдалай с[...] хогдоһон үдэртэ. Кинопро[...]ма.

Улаан-Үдэ. 20.40— С[...]холнууд. 20.50— «Бидэ һ[...]лида бэлдэнэбди»,— очерк.

Москва. 21.00—«Ам[...] нойрсогты, багашуул». —Ю. А. Жуковай хө[...] 21.50— Киноочерк. 22.[...] «Время». 22.35— «Опе[...] «Трест»— 4 серитэй уран [...]ханай фильм. 3-дахи сер[...]

ПЯТНИЦА, 7.

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00—«Время». 9.10 Үглөөнэй гимнастика. 9.55— Мультфильмнүүд. 10.30—«Карусель»—уран һайханай фильм. 11.55—Шэнэ һонин.15.15—Шэнэ һонин. 15.35 — Баримтата фильмүүд. 16.35— Духовой оркестр наадаха.

Улаан-Үдэ. 16.55— «Пионери»— киножурнал. 17.00—«Байгал» — нютагуудай һонин. 17.10— «Талын галнууд»— тележурнал. (буряадаар). 17.40— «Байгал» — мэдээсэлэй программа.

Москва. 18.05—«Новые приключения Акмаля»—уран һайханай фильм. 2-дохи сери.

Улаан-Үдэ. 19.30— Буряад хэлэнэй хэшээл.

Москва. 19.45— «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ».

Улаан-Үдэ. 20.00—Арадай хинагшадай эдэбхитэдэй республиканска зүблөөнһөө.

Москва. 20.45— «У твоего порога» — уран һайханай фильм. 22.00—«Время». 22.35 —Хүгжэмтэ дамжуулга. 23.45 —«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00— Үглөөнэй гимнастика. 9.15— «Никитский ботанический сад»—телефильм. 9,35, 10.35— М. Ю. Лермонтов. «Бородино». 10.05, 14.10— «Англи хэлэн». 11.05— ПТУ-гай һурагшадта. Юрэнхы биологи. 11.35, 12.40—Географи. 5-дахи класс. 12.05—Сергей Есенинэй шүлэгүүд. 13.10 —Байгаали шэнжэлэлгэ. 2-дохи класс. 13.30 — Обществоведени. 10-дахи класс. 14.40 — А. Твардовский. «За далью —даль». 15.25 — «Актерой уран бэлиг». 16.35 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 16.40 — «Кржижановский» — киноочерк.

Москва. 16.50 — «Ород хэлэн». 17.20 — Телефильм. 17.30 — Уран зураашад тухай хөөрөөнүүд.

Улаан-Үдэ. 18.05 — Улаан-Үдын нэхэмэл гадар хубсаһанай фабрикада хүүгэдэй эд бараанай ассортиментын үргэдхэгдэһэн тухай.

Москва. 19.30 — Телеф[...]

Улаан-Үдэ. 19.45 — «Б[...]га ба архитектура» — журнал.

Москва. 20.00 — «Хан[...]рилсаан». 20.30 — Крас[...]ска хизаарай уран һай[...] коллективүүдэй концерт.

Улаан-Үдэ. 20.45 — [...] дэлхэйн үхибүүд» — очерк.

Москва. 21.00 — «Ам[...] нойрсогты, багашуул». 2[...] Баскетболоор Европын [...]пионуудай кубок. Эрэ[...] ЦСКА —«Граналоро» (И[...] 22.00 — «Время». 22.3[...] «Операция «Трест» — 4[...]ритэй уран һайханай ф[...] 4-дэхи сери.

СУББОТО, 8

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55 — Шатараар дэлхэйн чемпионат. 10.10 — Болгариин радиогой болон телевидениин хүүгэдэй хоорой концерт. 10.55 — «Спортлотогой» 49-дэхи тираж. 11.05—«Һайн эд бараа—элбэг ехээр». 11.35 — Львов хотын архитектура. 12.25 — «Һанана гүш, нүхэр». 13.25 — «Гэр бүлэ ба һургуули». 13.55 — «Нүхэр дуун» — бүхэсоюзна телеконкурс. Уфаһаа дамжуулагдаха. 14.35—«Здесь наша Родина» — телефильм. 15.25 — «Московские новости» газетын шанда хүртэхын түлөө фигурна һолжоролгоор уласхоорондын мүрысөөн. 16.05 — «Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 16.20 — «Нүхэдэй шарай». 17.05 — Үхибүүдтэ уран һайханай богони фильмүүд. 17.55 — «Сто снегирей» — телефильм. 18.10 — Прага чех хүгжэмэй жэлдэ. 19.00 — Мультфильм. 19.15— Политическэ шэнжэлэгшэ Л. А. Вознесенскиин хөөрөөн. 19.45 — «Ан амитадай аймагта». 20.45 — И. Кальманай опереттэнүүдэй хуудаһануудаар. 22.00 — «Время». 22.45 — «Московские новости» газетын шанда хүртэхын түлөө фигурна һолжоролгоор уласхоорондын мүрысөөн. 23.45 — Шатараар дэлхэйн чемпионат. 24.00 — Хоккейгээр уласхоорондын нүхэд ёһоной уулзалга. ЧССР-эй ба СССР-эй суглуулагдамал команданууд. ЧССР-һээ дамжуулагдаха.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.15 — «Элүүр энхэ байха гээ һаа». 9.30 — Баримтата фильмүүд. 10.10 — М. Горький. «Старуха Изергиль». 10.45 — Баримтата фильм. 10.55 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 11.25 — Санын спортоор бүхэсоюзна мүрысөөн. 10 км. Эхэнэрнүүд.

Улаан-Үдэ. 12.10 — Буряад хэлэнэй хэшээл. 12.25 — «Совет сэрэгшэ» — киножу[...]

Москва. 12.35 — «Сове[...] культура» газетын шанда[...] тэхын түлөө столой тенн[...] уласхоорондын мүры[...] 13.05 — Латвиин телест[...] программа. 14.30—А. С. [...]кин. «Метель» — зүжэг. — Кинопанорама. 17.2[...] «Хүгжэмтэ киоск». 17.5[...] Мультфильм. 18.10 — «[...]гэртэ». 19.15 — «Этот ф[...]стический мир» гэһэн [...]жуулга. 20.45 — Уласхо[...]дын шэнжэлэл. 21.00 — [...]галан нойрсогты, багаш[...] 21.15 — «Элүүр энхэ ба[...] 22.00 — «Время». 22.3[...] «Тайна Обервальда» — [...] һайханай фильм. (Итали)

ВОСКРЕСЕНИ, 9

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.50 — «Зарядкада зогсогты». 10.05 — «Карпат шадарай эрдэни зэндэмэни». 10.35 — «Будильник». 11.05 — «Советскэ Союзда алба хэнэб». 12.05 — «Элүүр энхэ байлга». 12.50 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 13.20 — «Совет газар дээрэ уулзалга». 13.35 — «Хүдөөгэй ажал хэрэгүүд». 14.35 — «Хүгжэмтэ киоск». 15.05 — «Московские новости» газетын шанда хүртэхын түлөө фигурна һолжоролгоор уласхоорондын мүрысөөн. Эрэшүүл. 15.45 — «Остров дружбы» — үхибүүдтэ уран һайханай фильм. (Финлянди). 16.30 — «Аяншалагшадай клуб». 17.30 — Мультфильмнүүд. 18.00 — Москва хотын Краснопресненскэ районой партийна болон совет эмхинүүдэй ажалшадай бэшэгүүд, дурадхалнууд болон гомдолнууд тушаа ябуулдаг хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай. 19.00 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 19.45 — «Циркын аренэдэ». 20.30 — Узбегэй ССР-эй ба Узбекистанай Коммунис партиин байгуулагдаһаар 60 жэлэй ойдо. «Время в судьбе моей» — телефильм. 2[...] «Московские новости» [...]тын шанда хүртэхын [...] фигурна һолжоролгоор [...]хоорондын мүрысөөн. 2[...] «Время». 22.35 — Узбе[...]най искусствын уран бэ[...]нэй концерт. 00.15 — [...] һонин.

Редактор
Р. Б. ГАРМАЕВ.

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2-54-54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь—2-50-52, секретариат 2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05, пропаганды—2-56-23, промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63, информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81 корректорская—2-33-61, выпускающие—2-35-95. объявлений—2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств, полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Н-03670. Заказ № 277. Индекс 04649.